

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2023

for Barnas Hus Norge AS - BH Nordic AS

□

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

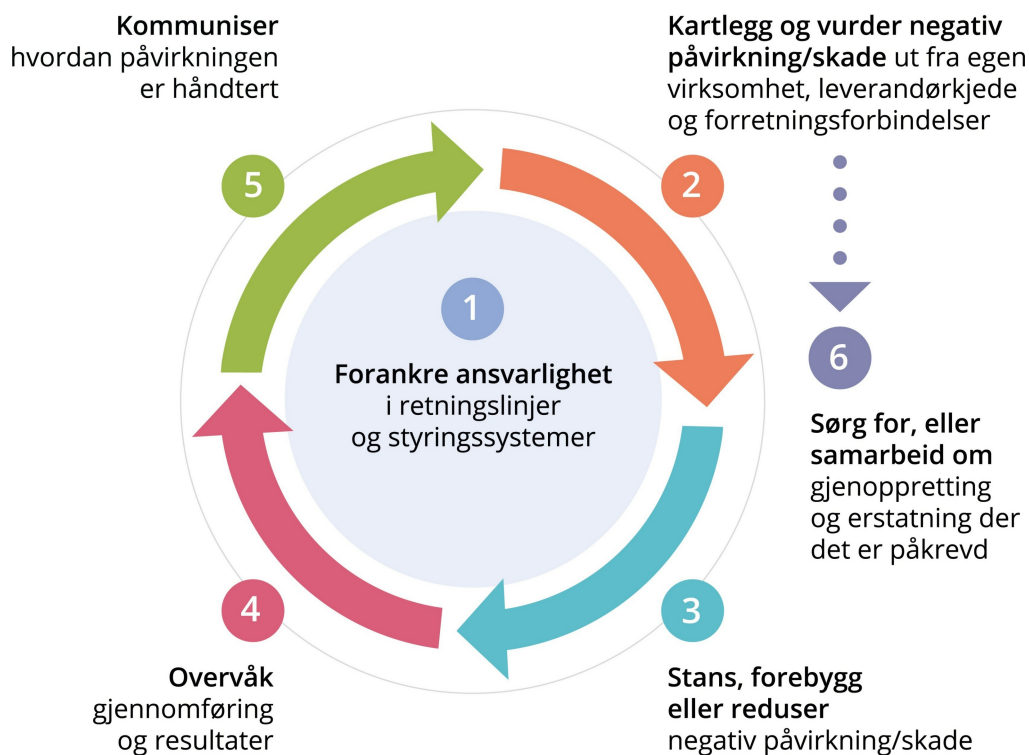
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Barnas Hus Norge AS er en ledende forhandler i Norge innen salg av klær og utstyr til barn. Kjeden har 29 butikker over hele landet og nettbutikk: www.barnashus.no. Vår visjon er «Vi skal skape en bedre hverdag for de minste – og for alle som er glad i barn»

For oss er denne visjonen en viktig ledestjerne og en god påminnelse i vårt daglige arbeid om at vi bør fokusere på design, kvalitet og selvfølgelig trygghet og sikkerhet i alt vi gjør. I tillegg har vi fire grunnleggende verdier som skal prege vår arbeidshverdag i bedriften: Enkel - Entusiastisk - Endringsvillig - Ansvarlig. Gjennom verdien «ansvarlig» er vi blant annet opptatt av etisk handel og problemstillinger rundt kjøp av produkter fra andre land og kulturer.

Barnas Hus har hatt fokus på etisk handel i flere år og meldte seg inn i Etisk Handel Norge i 2013. Vi selger klær og utstyr fra ledende merker, men er også en stolt produsent av "Reflex" klær og "Yngri" utstyr. Gjennom Reflex har vi fokus på «barnas arbeidsklær» – rimelige klær som holder barna tørre og varme i barnehagen, på uteturer og i daglig lek. Yngri er utstyr og tilbehør av god kvalitet til en fornuftig pris.

Klærne fra Reflex er designet i Norge gjennom et samarbeid med selskapet Blåbær Production AS som bidrar til denne rapporten, mens Yngri utvikles i Sverige, i vårt eget firma "Barnens Hus AB".

Barnas Hus AS og Blåbær Production AS jobber sammen om å utvikle oss innen bærekraftig og etisk handel. Blåbær Production AS gir et godt bidrag til å kvalitetssikre vår tekstilproduksjon i tråd med våre etiske retningslinjer og avtaler med hver produsent vi handler med. Blåbær Production AS og Barnens Hus AB har et tett samarbeid med tett oppfølging av våre leverandører i henhold til Barnas Hus sine kriterier. Vi reiser jevnlig sammen på fabrikkbesøk hos våre største leverandører i Kina, hvor den største delen av Reflex og Yngri produseres. Dette gir nyttig innsikt, og en garanti for at vårt ansvar overfor våre kunder i Norge og overfor våre produksjonsanlegg i Asia er i de beste hender. Sammen har vi besøkt 15 fabrikker det siste halvåret.

" Reflex – barnearbeidsklær – med sikkerhet og bærekraft i fokus. Yngri - everyday products for young explorers designed by Scandinavians "

Lasse Erik Moen
CEO

Styrets signatur

Barnas Hus Norge AS – BH Nordic AS

Styret i Barnas Hus Norge AS og BH Nordic AS bekrefter med dette å ha mottatt og lest rapport utarbeidet for Etisk handel Norge som også danner grunnlaget for vår redegjørelse:

Aktomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2022

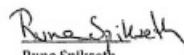
Bjørn Hartz
Styreformann

Hans Kristian Torgersen
Styremedlem

Kristian Torgersen
Styremedlem

Rune Spiltseth
Styremedlem

Lasse Erik Moen
Daglig leder

Oslo 30.mai 2023

Oslo
02.06.2023

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Barnas Hus Norge AS - BH Nordic AS

Adresse hovedkontor

Innspurten 15, 0663 Oslo

Viktigste merker, produkter og tjenester

Reflex, barne- og babyklær 0-14 år - Yngri, utstyr og tilbehør til barn og baby

---

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Barnas Hus Norge AS er et datterselskap av BH Nordic AS. Butikkene inkludert nettbutikk og sentrallager er organisert i Barnas Hus Norge AS, mens servicekontoret er organisert i BH Nordic AS. Varekjøp fra Asia (Reflex og Yngri) er et oppdrag fra kategoriavdelingen på vegne av alle butikkene. Blåbær Production AS og Barnens Hus AB koordinerer vårt design og sourcing fra Asia.

Kategoriavdelingen beslutter også sortimentet i butikkene fra andre eksterne leverandører.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

748 000 000

Antall ansatte

361

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

En svært tøff start på 2023 førte til at Barnas Hus ble nødt til å gjøre kutt i bemanningen både på kjedekontoret og i butikkene. Dette gikk spesielt hardt utover kategori- og innkjøpsavdelingen, som utfører det mye av arbeidet relatert til etisk handel. Vi har av den grunn ikke gjennomført alt vi hadde planlagt i 2023, men har videreført dette i planene for inneværende år.

Vi åpnet ytterligere to butikker i Oslo-området i 2023: Storo og Triaden.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Lasse Erik Moen, CEO

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

lasse.erik.moen@bhnordic.com

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Vi kjøper de fleste av våre eksterne merker fra ca. 40 eksterne distributører og produsenter, både tekstilvarer og utstyr til barn og babyer. De fleste av disse aktørene har hovedkontor i Norden. De øvrige har sine kontorer i andre Europeiske land og Canada. Dette er land med høye standarder når det gjelder etisk handel. Både på grunn av strengt lovverk i regionene og forbrukere som krever at dette ivaretas. Vår erfaring er at disse leverandørene har dette høyt på agendaen og tar det på alvor, slik at hovedrisikoen er blant våre partnere lokalisert i Asia. Som en konsekvens av dette bruker vi mesteparten av vår innsats på å følge opp disse partnerne, som produserer våre private merker, Reflex og Yngri.

Reflex – private label

All design, utvikling og sourcing gjøres av Blåbær Production AS i Bergen. Selv om vi har et bredt spekter av produkter, har vi et begrenset antall leverandører. Omtrent 81 % (kjøpsverdi) av denne virksomheten er direkte med produsenter/produsenter. Omtrent 19 % er forretninger gjennom agenter.

Yngri – private label

Design, utvikling og sourcing gjøres i Sverige av Barnens Hus AB. Det meste av virksomheten gjøres for det meste direkte med produsentene og gjennom agenter vi kjenner godt.

Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

66

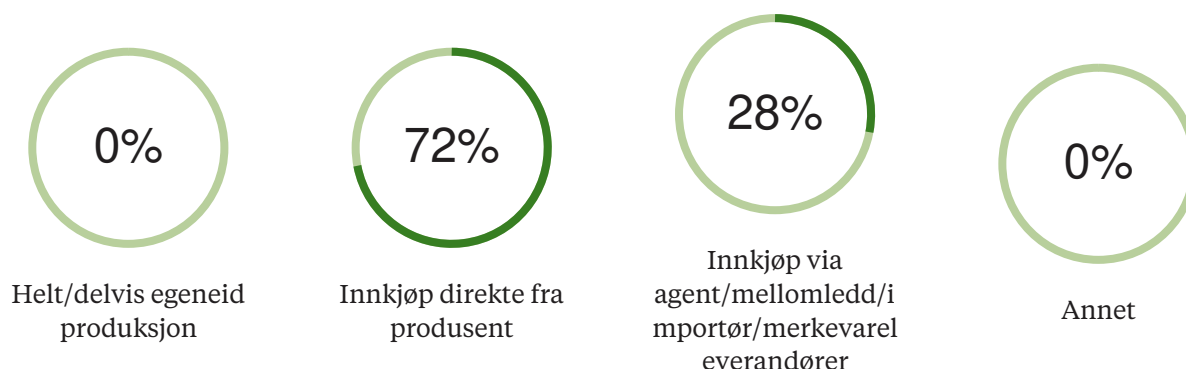
Kommentar til antall leverandører

Av disse 66 leverandørene var 42 eksterne leverandører og 24 var relatert til våre private merker. Reflex/Blåbær Production AS hadde totalt 16 leverandører som vi samarbeidet med i 2023. Dette er hovedsakelig produsenter fra Kina. Reflex står for ca 35 % av total omsetning i Barnas Hus. Yngri hadde 6 leverandører som vi samarbeidet med i 2023. Vår hoved agent håndterer samarbeidet med 30 produsenter for merkevaren Yngri. Yngri står for ca 11% av total omsetning i Barnas Hus - resterende salg kjøpes fra eksterne merkevareleverandører

---

Type innkjøp/ leverandørforhold

Statistikken ovenfor gjelder for våre egne merkevarer.

Reflex/Blåbær Production AS:

Prosent basert på kjøpsverdi - Direkte kjøp 81%, kjøp gjennom agent 19%. Prosent basert på antall er nesten det samme; 83% direkte og 17% gjennom agenter.

Yngri:

Prosent basert på kjøpsverdi - Direktekjøp 30%, kjøp gjennom agent 70%. Delt i stk er 40% direkte kjøp og 60% gjennom agent på stedet – Vi har under 2023 startet produksjon av Yngri inom två nya kategorier och dessa köper vi direkt från fabrikk.

Yngri merke har et veldig bredt sortiment og faller inn i flere ulike kategorier innenfor vår virksomhet, merkevaren vokser innenfor nye kategorier hvert år og produktene er for barn (f.eks barnevogn) eller direkte hos barn (f.eks leker) - å telle antall blir dermed ikke riktig for hele merket.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Kina :	59
Sri Lanka :	2
India :	1
Sør-Korea :	5
Tyrkia :	3
Polen :	4

Ovenstående statistikk gjelder for vår EMV-produksjon.

Blåbær Production AS har totalt 37 produksjonsenheter for alle "styles". F.eks. bruker vår hovedleverandør av yttertøy 4 ulike produksjonsenheter.

Yngri har også totalt 37 produksjonsenheter for alle produkter. I løpet av året har vi ikke lagt inn bestillinger med enkelte fabrikker da vi ikke hadde behov, men nye fabrikker har kommet til. Vi har også flyttet noen produkter for å få flere produkter samlet på en og samme fabrikk.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som virksomheten har oversikt over, og hvor mange produsenter

dette er basert på:

Antall arbeidere

7 094

Antall produsenter dette er basert på

74

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

96

Kommentar til antall arbeidere

Blåbær Production AS har 3674 arbeidere fra totalt 37 produksjonsenheter i første ledd og dekker 100% av våre totalt 16 leverandører. Yngri har 3420 arbeidere fra 37 forskjellige produsenter. Dette er produsenter i første ledd i vår leverandørkjede.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Ull	Argentina Australia Kina New Zealand Uruguay Sør-Afrika
Bomull	Kina India Pakistan Tyrkia
Tre	Kina Tyskland Polen
Aluminium	Kina
Stål	Kina Polen
ABS Plast	Kina Polen
Polyester	Kina Polen
Bambus	Kina
Naturgummi	Kina
Polyethylene skum	Kina Polen
TPE Plast	Kina Tyskland
Maling	Italia Polen

Tallene over gjelder egne merker. Vi har startet arbeidet med kartlegging av eksterne leverandører og vi lfå dette på plass 1. januar 2024.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Overordnede mål for Barnas Hus 2023:

1. Jobbe med en helhetlig tilnærming til bærekraft
2. Resertifisere butikker og kontor innenfor Miljøfyrtårn
3. Inkludere ansvarlig innkjøpspraksis som tema i møter med ledergruppen
4. Inkludere ansvarlig innkjøpspraksis som tema i møter med kategoriavdelingen
5. Inkludere ansvarlig innkjøpspraksis som tema i møter med eksterne leverandører
6. Fortsette opplæring og innsikt i ansvarlig innkjøpspraksis i kategori- og innkjøpsavdelingen
7. Fortsette vårt arbeid med risikokartlegging av eksterne merkevarer og spesielt de 20 største leverandørene
8. Forberede og starte opp arbeid med klimagassutslipp innenfor scope 1 & 2
9. Øke andelen av miljøsertifiserte produkter fra våre eksterne merkevarer

Mål :

Vi har stort sett gjennomført målene satt for Barnas Hus i 2023. Vi har

1. Vi har ila. 2023 satt arbeidet med Miljøfyrtårn, bærekraft og etisk handel i system og jobber nå i et mer helhetlig perspektiv
2. Vi ble resertifisert innenfor Miljøfyrtårn i 2023
3. Vi har inkludert større deler av organisasjonen i det daglige arbeidet med etisk handel
4. og 5. Vi har løftet etisk handel inn i flere møter, bl. a ledergruppen og leverandørmøter
6. Startet med opplæring for alle som jobber med innkjøp
7. Kommet i gang med en detaljert risikokartlegging av eksterne leverandører
8. Vi har kommet i gang med arbeidet med kartlegging av klimagassutslipp
9. Vi har tatt inn nye, miljøsertifiserte produkter ila. året

Status :

2

Mål for Blåbær/Reflex i 2023:

1. Fortsette å styrke interne forpliktelser gjennom å inkludere aktsomhetsvurderinger og bærekraftig forretningspraksis i alle våre møter, samt fortsette opplæring av ansatte.
2. Starte arbeid med beregne våre klimagassutslipp. Første prioritet er scope 1-beregning. Kurs og webinarer som startet opp i 2022, vil fortsette i 2023.
3. Implementere Amfori BEPI i vår leverandørkjede for å styrke arbeid og rapportering knyttet til miljøutfordringer. Opplæring og kurs starter i januar 2023.
4. Amfori Academy – opplæring for utvalgte leverandører om relevante temaer.
5. Bruke Amnesty International som interessent for å adressere og diskutere noen av våre mer utfordrende risikoområder knyttet til diskriminering i Kina og India.
6. Opplæring innen ansvarlig innkjøpspraksis for våre egne ansatte innen design og produktutvikling
7. Starte kartlegging og måling av vannforbruk i egen leverandørkjede.
8. Øke fokus på sirkularitet i vår produktutvikling og designprosess.
9. Starte arbeid med å implementere "Produktsertifikat" som er foreslått i EUs plan for grønn økonomi. Inkludere rammeverket for " Ecodesign for Sustainable Products Regulation"
10. Integre og implementere prinsipper fra arbeidsgruppen LIC (Learning and Implementation Community) on CFRPP (Common Framework For Responsible Purchasing Practices) i vårt daglige arbeid. Involvere alle ansatte.
11. Finne passende sertifisering for våre produkter av naturgummi.
12. Finne passende sertifisering for våre produkter med viskose av bambus.
13. Oppdatere våre retningslinjer for «Unauthorized Subcontracting».

Mål:

Status Blåbær/Reflex:

1. Pågående. Aktsomhetsvurderinger og bærekraftig forretningspraksis har blitt integrert og fått økt fokus i våre interne rutiner, forretningsprosesser og møter. Våre ansatte som jobber med innkjøp, logistikk og bærekraft deltar jevnlig på kurs, webinarer og workshops for å holde seg oppdatert på lovgivning, utvikling i bransjen, samt for å øke kunnskapen og bygge kompetanse innen bærekraftig forretningspraksis og aktsomhetsvurderinger. I løpet av 2023 har vårt design- og produktutviklingsteam også deltatt på utvalgte kurs, for eksempel OECDs nettkurs og webinarer med fokus på ansvarlig innkjøpspraksis.
2. Startet. Vi har deltatt på en rekke kurs/webinarer i løpet av 2023. Noen av disse har vært veldig verdifulle, andre har hatt begrenset verdi. Vi har lært at Scope 1 & 2 ikke er veldig vanskelig å kartlegge for et lite selskap som vårt, og vi har fullført et klimaregnskap for Scope 1 & 2 i henhold til GHG-protokollen. I tillegg har vi startet opp arbeidet med Scope 3. Det er viktig å erkjenne at

klimaregnskap er en tidkrevende og lang prosess som krever modning for å få tilgang til data av god kvalitet. Vi har stor tro på at vårt regnskap vil bli bedre etter hvert som vi gjør oss flere erfaringer og øker vår kompetanse. Vi har satt mål for våre klimagassutslipp i henhold til Parisavtalen. Vårt veikart for klimatiltak er i ferd med å bli ferdigstilt.

3. Amfori har gjennom 2023 jobbet med å utvikle og forbedre BEPI-plattformen og tilhørende verktøy. Vår bærekraftsansvarlig har startet opplæring og kompetanseheving for bruk av plattformen og vil fortsette med dette i løpet av 2024. Leverandører ble oppfordret til å delta på introduksjonswebinar for amfori BEPI i løpet av desember 2023. Neste steg er å kartlegge status hos leveranører for å avdekke behovet for ytterligere kompetanseheving og opplæring i løpet av det kommende året.

4. Pågående. Alle førsteleddsleverandører har blitt invitert til å bli med i Amfori-plattformen samt Amfori Academy som gir tilgang til et bredt spekter av kurs og opplæring. Noen av våre leverandører deltar jevnlig på kurs, andre har enda ikke startet. Inntil nå har dette vært frivillig og ikke påkrevd fra vår side. For kommende år vil vi sette noen konkrete mål for hvor mange leverandører som skal delta på ulike typer kurs i Amfori Academy. Dette vil være et viktig verktøy for å sikre kompetanseheving.

5. Som tidligere år har Amnesty vært en verdifull ressurs og sparringspartner for oss i 2023. Siden de fleste av våre førsteleddsleverandører holder til i Kina, har vi i noen tilfeller bedt om deres råd vedrørende diskriminering av uigurer. Dette er blant våre mest fremtredende risikoer, og vi er klar over at det krever et kontinuerlig fokus. Amnesty International har verdifull kompetanse og kunnskap om Kina og menneskerettigheter, og derfor vil vi fortsette å henvende oss til dem når vi trenger råd eller innspill knyttet til dette risikoområdet.

6. Startet. Våre ansatte som jobber med design og produktutvikling har deltatt på online kurs om ansvarlig forretningspraksis og innkjøpspraksis. Ytterligere relevante kurs vil bli gjennomført av disse ansatte i 2024.

7. Startet, men må tas videre for mer fokus og innsats. Vi erkjenner at vannforvaltning og vannforbruk er et omfattende problem i tekstilindustrien generelt, også i vår leverandørkjede. Vi har erfart at Amfori BEPI kan være et nyttig verktøy for oss for å kartlegge vannforbruk og vannforvaltning hos våre leverandører i første ledd. Prosessene i vår leverandørkjede som krever mest vann og derfor er forbundet med høyere risiko, skjer imidlertid lenger ned i kjeden. Vi erkjenner at innsamling av denne informasjonen og dataene kan være utfordrende. Vi må derfor ha hjelp fra våre hovedleverandører til å samle inn informasjon og data fra deres underleverandører. Dette vil være et pågående arbeid gjennom 2024.

8. Sirkularitet i design og produktutvikling blir stadig viktigere og mer nødvendig av mange grunner. Vi har forsøkt å implementere dette i større grad for å redusere vår miljøpåvirkning, samt forberede oss på kommende lovgivning. I løpet av 2023 har vi blitt invitert – sammen med andre relevante interessenter – til å delta i et forskningsprosjekt. Formålet er å bruke biobaserte materialer i større grad, og målet er økt fokus på bærekraft innen tekstilverdikjeden innenfor rammeverket Safe and Sustainable-by-Design (SSbD).

9. Vi har dessverre ikke kunnet gjennomføre dette i løpet av 2023. Dette må prioriteres i løpet av 2024. Dette vil innebære økt fokus på prinsipper for sirkularitet i design- og produktutviklingsfasen.

10. Pågående. I løpet av 2023 har vi regelmessig deltatt på workshops sammen med andre selskaper for å ta sikre forbedringer innen innkjøpspraksis, for å diskutere utfordringer og mulige løsninger, samt dele erfaring. Vi har fortsatt å implementere kunnskapen og temaene fra

Status :

workshopene til våre innkjøps- og produktutviklingsrutiner. Alle ansatte har vært involvert i oppsummering og diskusjoner knyttet til hvert tema. I løpet av 2023 fikk vi også muligheten til å invitere to av våre førsteleddsleverandører til å delta i arbeidsgruppen. Å inkludere leverandører på denne måten til å delta sammen med andre selskaper, leverandører og eksperter i tekstilindustrien har vært en ny erfaring for oss. Siden vi på forhånd ikke var sikre på om leverandørene våre ville føle seg komfortable med denne typen prosjekt, ble vi positivt overrasket over at dette var verdifullt og vellykket. Vi vil fortsette å ta med disse leverandørene i ytterligere workshops i løpet av det kommende året.

11. Fullført. Naturgummi som brukes til våre gummistøvler vil være FSC-sertifisert fra AW24-kolleksjonen og fremover. FSC (Forest Stewardship Council) skal sikre bedre sporbarhet i leverandørkjeden for naturgummi, samt for å redusere risikoen knyttet til denne produksjonen. FSC er en sertifisering vi er kjent med fra før, da denne har blitt brukt på alle hangtags fra og med AW23-kolleksjonen.

12. Delvis fullført. Bambusfibrene som brukes i våre produkter som inneholder bambusviskose vil være FSC-sertifisert fra og med AW24-kolleksjonen. For noen produkter var det allerede implementert i løpet av 2023. FSC (Forest Stewardship Council) er valgt for å sikre bedre sporbarhet for viskose-leverandørkjeden samt for å redusere risikoene knyttet til denne. FSC er en sertifisering vi er kjent med fra før, da denne har blitt brukt på alle hangtags fra og med AW23-kolleksjonen. Neste steg for sertifisering av bambusviskose er å øke sporbarheten til hele prosessen og minimere risikoene som er knyttet til denne. Vi vil også vurdere hvilke andre tiltak vi kan iverksette for å øke sporbarheten og minimere risikoen.

13. Fullført. I løpet av mars 2023 oppdaterte vi retningslinjene våre for «Unauthorized Subcontracting», og sendte denne ut til alle våre førsteleddsleverandører. Avtalen ble akseptert og signert av alle. Policyen understreker vårt krav om at produksjon av REFLEX-varer kun kan utføres og ferdigstilles av fabrikker som er godkjent og bekreftet av oss. Ettersom vi jobber for økt og fullstendig åpenhet og transparens i leverandørkjeden vår, tror vi at en oppdatering og påminnelse om disse retningslinjene vil understreke dette for våre forretningspartnere.

Mål Yngri 2023:

1. Etablere interne minimumskriterier for ansvarlig virksomhet om samarbeid med leverandører innen utgangen av juni 2021. Sende ut oppdaterte kriterier til alle leverandører innen utgangen av august 2021

*Dette punktet vil være i vår handlingsplan de kommende årene, selv om alle har signert, slik at vi oppnår full fokus gjennom kontinuitet

2. Gjennomføre diskusjoner om bærekraft i alle møter og agendaer. Gjelder interne møter og møter med leverandører.

3. Strategiplan laget for alle produktkategorier innenfor merkevaren – startet å implementere dette på alle nye produkter. Neste trinn er eksisterende produkter.

4. Vi vil fortsette å engasjere våre agenter og interessenter for å løse felles utfordringer. Vi er forpliktet til å samhandle med alle våre interessenter på en etisk og transparent måte – for å nærme oss tause risikoer som diskriminering, tvangsarbeid, barnarbeid, miljø og generelle arbeidsforhold.

*Vi må undersøke konsekvensene av Covid-19 og hvordan dette har og vil påvirke mennesker.

5. Øke andelen resirkulert materiale på alt emballasjemateriale

*Første mål på 50 % nås Q3 2023 Endret til brune bokser på alle barnevogner. Nåværende status 30 %

6. Øke andelen sertifisert resirkulert materiale på barnevognstekstiler innen utgangen av 2022 var planen, vi måtte utsette dette til 2024 siden vi utvikler en ny modell.

* Vi utvikler en modell som lanseres etter sommeren 2023. På grunn av mangel og prisøkninger på råstoff har vi utsatt denne fristen.

7. Oppmuntre leverandører til å bruke OEKOTEX-sertifisering, eller hente OEKOTEX-sertifiserte materialer. Pågår i løpet av 2021-2023

8. Oppmuntre leverandører til å bruke FSC-sertifisering, eller skaffe FSC-sertifiserte materialer. Pågår i løpet av 2021-2023

9. Start jobben med å innføre et rapporteringssystem for avvik, ved hjelp av et tredjeparts kontrollfirma og fokus på de 5 største leverandørene.

10. Fortsett pågående risikokartlegging, fortsett på underleverandørnivå. Vi må undersøke tekstilleverandørene våre på grunn av rapportene om tvunget arbeidskraft og barnarbeid innen bomullsindustrien.

11. Starte måling av karbonfotavtrykk/utslipp på frakt og produksjonsprosesser. Begynne med topp 10 mest solgte produkter/år

12. Sørge for at antall leverandører som har gjennomgått fullstendige sosiale revisjoner er på minimum 70 % innen utgangen av desember 2022. Resterende 30 % må være involvert i revisjonsprosessen ved minst ha signert CoC og fullført egenrevisjonsrapport.

13. Minimum 80 % av alle leverandører som har gjennomgått sosial revisjon, må ha blitt vurdert med en "A", "B" eller "C" i Amfori BSCI system eller tilsvarende sosial revisjon.

Status Yngri:

1. Minimumskriteriene er signert av alle våre leverandører og også gjennomgått med de fleste

Mål:

online eller via fysisk møte. Vi skal opprettholde vår kontinuitet med dette arbeidet og dette punktet vil forbli i årene som kommer.

2. På alle interne strategimøter og butikksjefmøter står bærekraft på agendaen og vi snakker om vårt arbeid med bærekraft og Yngri. Hos våre leverandører/fabrikker er bærekraft og arbeidsmiljø alltid på agendaen og dette er noe vi også tar opp til diskusjon under våre besøk hos dem.

3. Vi har lagt en strategisk plan som strekker seg til 2027 på eksisterende og nye produkter. Vi har endret vår kravspesifikasjon mot fabrikker når vi henter inn nye produkter - hvor vi alltid spør etter produkter som er produsert på en bærekraftig måte, alternativt visse deler av produktet - vi har også begynt å utfordre internt hvor vi viser for eksempel produkter fra resirkulert plast på våre samlinger for å se interesse og hva vi tenker internt.

4. Vi har en tett dialog med vår hoved agent hvor teamet deres ofte besøker fabrikkene våre, hvor de deler informasjon med oss, vi ser også i BSCIs revisjonsrapporter og vi har endelig begynt å besøke Kina. Vi var der i januar 2024, hvor vi blant annet diskuterte dette punktet.

5. Vi har gått over til brune kartonger for 80 % av produktene våre, og nå endrer vi også slik at alle kartonger skal være av FSC-papir.

Planen var å øke andelen sertifisert resirkulert materiale på barnevognsteker innen utgangen av 2022, men vi måtte utsette dette til 2024 siden vi utvikler en ny modell.

6. Vi har gått over til OEKOTEX-sertifisering, men har fortsatt et stykke igjen for å få resirkulert materiale til vognene våre.

7. Oppmuntre leverandører til å bruke OEKOTEX-sertifisering, eller kilde OEKOTEX-sertifiserte materialer. Pågår i løpet av 2021-2023

Oppmuntre leverandører til å bruke FSC-sertifisering, eller skaffe FSC-sertifiserte materialer. Pågår i løpet av 2021-2023

8. Alle trelekene våre er nå FSC-sertifisert, men vi går også over til FSC på alt papir som brukes. Start arbeidet med å innføre et rapporteringssystem for avvik, ved hjelp av et tredjeparts kontrollfirma og fokus på de 5 største leverandørene.

Status jan 2024: Vi har ikke startet dette i løpet av året pga organisasjonsendringer internt har vi fokusert på andre punkter – dette vil inngå som mål for 2024.

.

9. Vi har kartlagt underleverandørene våre og vet hvor tekstilene våre kommer fra, neste steg for oss er å kartlegge underleverandørene deres og dette punktet følger til 2024.

10. Vi har mottatt sosiale revisjoner av 80 % av våre leverandører, hvor vi har gjennomgått disse og bedt om tilbakemeldinger der vi har sett avvik – vi har bedt om tilsyn fra de resterende leverandørene og dette er et pågående arbeid. Alle har svart med en egenevalueringsrapport og CoC er signert..

11. Vi har startet kartlegging for frakt og der har vi ganske god kontroll på vårt basisnivå, vi har også kartlagt hva slags energiforbruk fabrikkene våre bruker og der er vi 50 % klare

12. Vi har mottatt sosiale revisjoner av 80 % av våre leverandører, hvor vi har gått gjennom disse og bedt om tilbakemeldinger der vi har sett avvik – vi har bedt om revisjoner fra de resterende leverandørene og dette er et pågående arbeid. Alle har svart med en egenevalueringsrapport og CoC er signert.

Status :

13. Av alle rapportene vi har mottatt er 90 % på "C" og resten på "B".

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Overordnede mål for Barnas Hus

- Fullstendig oversikt over produksjonsland og sertifiseringer for topp 20 leverandører (sammen med egne merker står disse for totalt ca. 90% av omsetningen i Barnas Hus)
- Starte arbeidet med systematisk å redusere klimautslipp fra dagens "baseline"
- Få 90% av leverandørene til å signere vår Code of Conduct og minimum requirement (det betyr ikke at det er rom for å nekte å signere, men vi vet av erfaring at det i en levende leverandørportefølje alltid vil være noen med status "in progress")
- Gjøre Etisk Handel til et fast punkt i leverandørmøtene
- Sette kompetanseving i system - sikre at alle som jobber direkte eller indirekte med innkjøp har nødvendig kompetanse

Mål Blåbær/Reflex 2024:

- Fortsette å styrke interne forpliktelser ved å inkludere aktsomhetsvurderinger og bærekraftig forretningspraksis i alle møter, samt fortsette opplæring av ansatte.
- Fortsett å samle inn nedstrømsdata, og begynne å samle inn oppstrømsdata for å gjøre det mulig å beregne våre totale scope 3-utslipp.
- Videre implementere Amfori BEPI for å forbedre miljøprestasjonene i vår leverandørkjede. Kartlegge risiko basert på utfylte egenerklæringer fra leverandører.
- Amfori Academy: Velge spesifikke kurs for våre leverandører. 75% av våre førsteleddsleverandører skal fullføre minst 1 nettbasert kurs, og 40% av våre førsteleddsleverandører skal fullføre minst 2 nettbaserte kurs.
- Vannforvaltning: Fortsette å samle inn data om vannbruk og vannforvaltning i vår leverandørkjede. Første trinn er nivå 1 og delvis 2 der det er relevant. Fortsette intern kompetanseheving.
- Sirkularitet: Øke fokus, kunnskap og kompetanse innen sirkularitet og sirkulære prinsipper innen design og produktutvikling.
- Starte forberedelsene til implementering av "produktpass" som har blitt foreslått av EUs green economy plan. Hensynta rammeverket «Ecodesign for Sustainable Product Regulation».
- Fortsette å integrere og implementere prinsipper for ansvarlig innkjøpspraksis fra arbeidsgruppen "Learning and Implementation Community" i vårt daglige arbeid. Involvere alle ansatte samt noen utvalgte leverandører.
- Gjennomføre en vesentlighetsanalyse innen utgangen av 2024. Delta på opplæring/kurs for å kunne gjennomføre dette i løpet av 2024.
- Gjennomføre en komplett interessentanalyse for å muliggjøre bedre prioritering, beslutninger og målsettinger.
- Lage ny og oppdatert versjon av spørreskjemaet til leverandører for kartlegging av vår innkjøpspraksis.
- Klimaregnskap; Måling av våre klimagassutslipp i henhold til GHG-protokollen. Fortsette å samle inn data med relevans og så mye nøyaktighet som mulig. Sørg for at vi har sammenlignbare data. Fullføre veikart for utslippsreduksjon.

Yngri 2024:

Etablere interne minimumskriterier for ansvarlig virksomhet om samarbeid med leverandører innen utgangen av juni 2021, dette er gjort vi må ha kontinuitet, overvåking og sende ut til nye leverandører vi starter samarbeid med.

* Diskuter oppdateringer i møter med leverandører. Etablere system for å følge opp om kriterier er oppfylt og

hvordan man kan heve nivået.

Gjennomføre diskusjoner om bærekraft i alle møter og agendaer. Gjelder interne møter og møter med leverandører.

Strategi laget til 2026 og bærekraft er implementert i alle interne møter.

* Vi må ha en bedre forståelse fra noen av våre leverandører.

Vi vil fortsette å engasjere våre agenter og interessenter for å løse felles utfordringer. Vi er forpliktet til å samhandle med alle våre interessenter på en etisk og transparent måte – for å nærme oss tause risikoer som diskriminering, tvangsarbeid, barnearbeid, miljø og generelle arbeidsforhold.

*Spørreskjema sendt til vår leverandør, og besøk gjort i nøkkelfabrikker. Vi må følge dette videre de neste årene.

Fortsette arbeidet med å samle inn og måle våre utslipp fra produksjon og transport. Få alle dataene i løpet av året, lag et basisnivå og sett et klart mål frem til 2030 for alle utslipp på selskapets spak.

*Interne møter med alle avdelinger for å sette baseline og fortsette å samle inn data.

Øk andelen resirkulert materiale på alt emballasjemateriale.

*På grunn av store overlager påvirket av fraktsituasjonen har vi ikke nådd dette målet og må jobbe med dette. All emballasje vil ha FSC-materiale innen utgangen av 2024

Øke andelen sertifisert resirkulert materiale på barnevognstekstiler innen utgangen av 2022 25 % av alle barnevognstekstiler må være fra sertifisert resirkulert materiale

*Implementert på nye modeller, men ikke kommunisert. Vi ser også på et prosjekt med et norsk firma for å implementere hjul på våre barnevogner av resirkulert materiale - dette er et langsiktig prosjekt.

Start jobben med å innføre et rapporteringssystem for avvik, ved hjelp av et tredjeparts kontrollfirma og fokus på de 5 største leverandørene.

*Estimer årlig kostnad. På grunn av organisatoriske endringer i selskapet vårt har vi ikke innført noe rapporteringssystem. Vi har dette som topp prioritet i 2024.

Fortsett pågående risikokartlegging, fortsett på underleverandørnivå. Vi må undersøke tekstillleverandørene våre på grunn av rapportene om tvunget arbeidskraft og barnearbeid innen bomullsindustrien.

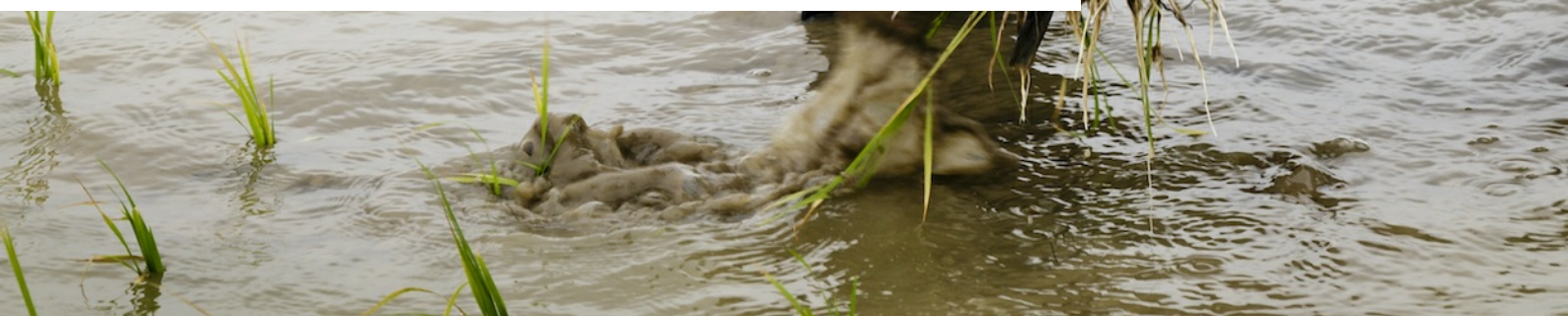
*På grunn av etter covid-påvirkningen, den økonomiske situasjonen i verden og overvåking av hva våre leverandører i første lag gjør, må vi beholde dette som et pågående prosjekt

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.barnashus.no/globalassets/pdf/policy-for-barekraft-og-etisk-handel-06.02.2023.pdf?ref=E2A87C80EA>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn, miljø og klima?

Selskapets policy for bærekraft, etisk handel og anti-korrupsjon er lagt ut på vår hjemmeside www.barnashus.no/csr

I tillegg til dette publiseres våre miljømål sammen med vår Miljøfyrtårn-sertifisering. Våre overordnede HMS-mål er også lagt ut på samme side. Vi vil også formidle disse målene og retningslinjene til våre kunder i kundebrev.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Selskapets policy er utviklet over tid gjennom vårt internkontrollsystem for HMS, miljøsertifisering og arbeid med etisk handel, spesielt innen vår produksjon av egne merkevarer i Asia. Dokumentet er forankret av administrerende direktør og selskapets styre.

CoC har blitt oversatt til kinesisk på grunn av noen begrensede engelskkunnskaper om arbeidere ved kinesiske fabrikker – dette er gjort tilgjengelig for alle. Det meste av produksjonen av våre egne varer foregår i Kina.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner og hvorfor?

Konsernsjefen er ansvarlig for forretningspraksis knyttet til bærekraft, menneskerettigheter og arbeidstakernes rettigheter i BH Nordic AS og Barnas Hus Norge AS. Dette er fordi selskapet er en liten organisasjon og fordi bærekraftig forretningspraksis er en naturlig del av vår virksomhet. I tillegg har innkjøps- og kategoriavdelingen et ansvar for å følge opp og implementere selskapets retningslinjer og strategi. Ifm. en omfattende omorganisering ifm. nedbemanning har vi omstrukturert innkjøpene og samlet disse én spesialisert innkjøper. Dette vil gi oss mulighet til å fokusere mer på etisk handel og utvikle kunnskap i selskapet.

HR har ansvar for HMS og Miljøfyrtårn-sertifiseringen, mens det er de enkelte lederne av alle butikkene, sentrallageret og sentralkontoret, som utfører både HMS- og miljøarbeid i praksis.

Økonomi er ansvarlig for innkjøp av rekvisita, mens salgs- og konseptsjef er ansvarlig for innkjøp av butikkinventar og utstyr.

Ledelsen i avdeling for barneutstyr og tekstiler har ansvar for innkjøp av varer til butikksalg og spesielt Reflex, som er vårt eget merke av klær og Yngri (utstyr og tilbehør). Her bruker vi Blåbær Production AS og Barnens Hus AB som sourcingpartnere.

Blåbær Production AS og Barnens Hus AB, som våre innkjøpspartnere, har en nøkkelrolle i å implementere bærekraftig forretningspraksis for merkene Yngri og Reflex. Administrerende direktør BH Nordic og Barnas Hus Norge AS er også administrerende direktør i Barnens Hus AB. Blåbær Production AS har kun én kunde og er i så måte «bundet opp» til BH Nordic AS. Vi møter våre kollegaer i Barnens Hus ukentlig og med Blåbær Production AS jevnlig gjennom hele året. Kategoriteam og administrerende direktør reiser også med Yngri og Reflex et par ganger i året for å besøke partnerne i Asia.

Når det gjelder andre merker og produkter, selger vi i våre butikker, krever vi i samarbeidsavtalene at merke/produkt/produsent har miljøsertifisering og kan dokumentere dette. Hvis ikke, må de dokumentere en plan for å gjøre det i nær fremtid. Dette er ikke noe våre eksterne leverandører har mye fokus på ennå, så det er utfordrende for oss, men vi har et mål om å øke antall produkter med miljøsertifisering med rundt 10 % hvert år fremover. Dette avhenger imidlertid av at det er relevante produkter med ønskede sertifiseringer å oppdrive i markedet.

Vi har tatt inn krav om bærekraftig forretningspraksis i vår samarbeidsavtale for eksterne leverandører. De må signere før de kan selge varer butikkene våre. Vi krever også at de signerer vår CoC og minstekrav til produksjon. Rapporteringslinjer i arbeidet er vist i organisasjonskartet.

I arbeidet med både etisk handel gjennom året og rapporteringen så skiller vi mellom egne merker og eksterne. Dette for å gjøre gode prioriteringer og legge ned mest arbeid der behovet er størst. Våre egne merker, som utgjør nesten 50% av omsetningen, er den delen av virksomheten hvor vi har størst innflytelse og påvirkningskraft. Arbeidet som legges ned her gir dermed størst effekt slik at tiden som brukes på dette reflekterer dette. Rapporten reflekterer også denne prioriteringen.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Alle ansatte i nøkkelposisjoner skissert i organisasjonskartet har vært involvert i prosessen både når det gjelder HMS, Miljøfyrtårn-sertifisering og etisk handel som til sammen blir vår bærekraftige forretningspraksis. Disse medarbeiderne vet gjennom sine stillinger hvilket ansvar og plikter de har på disse områdene.

Nøkkelpersoner i denne sammenhengen er administrerende direktør, HR-sjef, finansdirektør, markedsdirektør, kategoridirektør, salgs- og konseptsjef, kategorisjefer, innkjøper, butikksjefer og driftssjef Barnas Hus AB.

Øvrige ansatte informeres og involveres i arbeidet gjennom miljøsertifisering og informasjon om produktene i Reflex og Yngri-sortimentet. AMU er også informert om arbeidet.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Gjennom mange års erfaring med våre sourcingpartnere Blåbær Production AS og Barnens Hus AB har vi opparbeidet oss høy kompetanse på to områder som er vesentlige og viktige i forbindelse med produksjon av klær og utstyr, spesielt i Kina og India - kjemisk bruk og regelverk, økologiske tekstiler samt dyrevelferd.

I tillegg har vi opparbeidet oss høy kompetanse på arbeidsmiljøutfordringer spesielt i Kina. Ansatte i både Blåbær Production AS og Barnens Hus AB holder seg løpende oppdatert på disse områdene. De besøker fabrikkene jevnlig hvert år.

BH Nordics egne ansatte i kategorien mangler bred kompetanse på de samme områdene. Vi jobber med å øke denne kompetansen kontinuerlig ved å delta på kurs og seminarer i regi av Etisk Handel og ved kompetanseoverføring fra Blåbær Production AS og Barnens Hus AB.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Forpliktelsene er forankret gjennom vår bærekrafts- og etiske handelspolitikk, HMS-handlingsplan og miljømål. Disse områdene er nedfelt i prioriterte oppgaver for hvert område og totalt for selskapet og for hver enkelt ansvarlig leder.

I vår strategi er "ansvarlig" nedfelt som en av våre verdier beskrevet i forordet. I tillegg, som en av våre kunder lover, er vi forpliktet til ansvarlig og bærekraftig handel. Dette gjør vi gjennom vårt arbeid med leverandører i Asia, gjennom vårt HMS-arbeid og vår miljøsertifisering. Alle disse områdene er prioritert gjennom tydelig organisering og prioriterte oppgaver.

Handlingsplaner for 2023 for både Reflex og Yngri er laget i nært samarbeid med Blåbær Production AS, Barnens Hus AB og kategoriteamet i Barnas Hus Norge. Kategoriteamet i Barnas Hus Norge fastsetter ambisjonsnivå og endelige tiltak.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Styret i selskapet gjør årlige gjennomganger av våre retningslinjer og prioriterte oppgaver på dette området. I tillegg følges prioriterte oppdrag for hver enkelt nøkkelmedarbeider opp kvartalsvis av konsernsjef.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

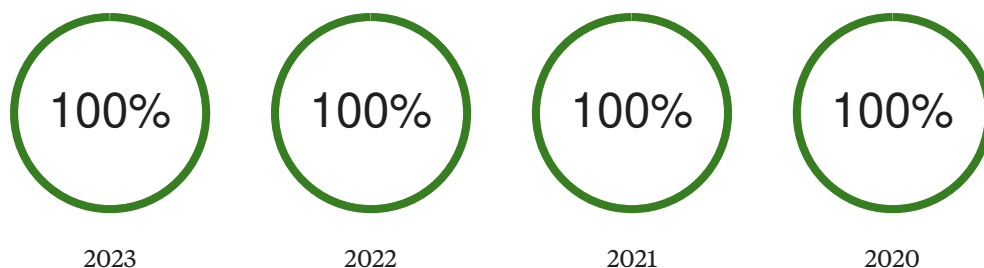
På vegne av BHN kommuniserer Blåbær Production AS og Barnens Hus AB direkte med alle leverandører til Reflex og Yngri. Alle leverandører forventes å gjøre en systematisk og målrettet innsats for å overholde BHNs Code of Conduct (CoC). Ulike elementer og deler av CoC diskuteres hyppig med våre leverandører under møter, forhandlinger og under daglig arbeid og kommunikasjon. Som en del av implementeringen av våre verdier i forsyningskjeden, forventer vi også at våre førsteleddsleverandører kommuniserer og deler CoC med sine underleverandører relatert til produktene våre.

Oppdatert kjemikalieforskrift som gjelder tekstilindustrien, sendes alle leverandører 1-2 ganger/år. Revidert regelverk og/eller grenseverdier diskuteres under møter og kontinuerlig dialog. Videre støtter Blåbær Production AS og Barnens Hus AB hver leverandør med tilpassede instruksjoner og kjemisk veiledning med relevans for deres produksjon. Innsamling av miljøsertifikater, og kontroll av gyldighet og oppdateringer, gjøres fortløpende.

BH Nordic har distribuert selskapets Code of Conduct til alle våre eksterne leverandører. De ble bedt om å signere den. Vi fulgte også opp et par av de mindre leverandørene med møter for å sikre at de faktisk har pålitelige rutiner. I tillegg har vi definert BH Nordics Minimumskrav, som er inkludert som en del av samarbeidsavtalen.

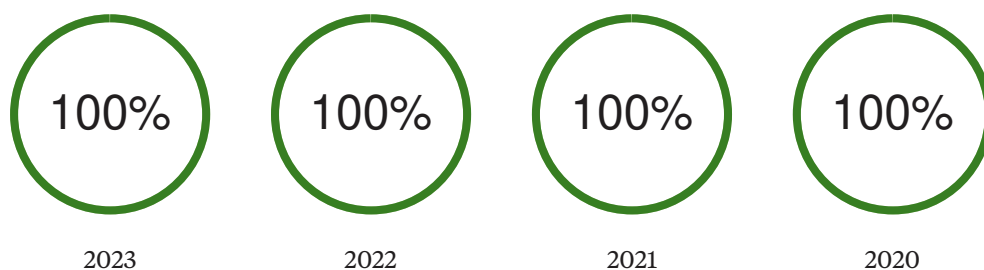
Indikator

Andel av Reflex-leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

Siden år 2018 har 100 % av alle kommersielle leverandører mottatt, signert og akseptert våre retningslinjer for leverandører. Revidert og oppdatert CoC & Policy ble sendt ut våren 2022 og er også signert og akseptert av alle leverandører.

Andel av Reflex-leverandører som har akseptert kontrakt vedr. kjemikalier

Reflex: Siden tidlig i 2020 har 100% av alle samarbeidspartnere mottatt, signert og akseptert vår

Kjemikaliekontrakt og følger opp lokalt at deres produksjon er i henhold til forskrifter og retningslinjer.

Yngri: Vi produserer mange forskjellige produkter innenfor mange kategorier – noen få produkter er laget av 100 % tekstil. I løpet av 2022 iverksatte vi tiltak på alle produkter som er laget eller har tekstil.

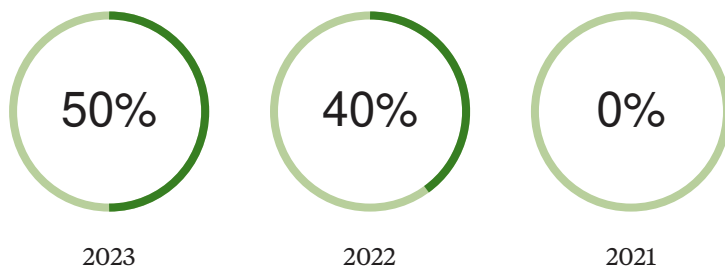
Andel Yngri-leverandører som har akseptert Retningslinjer for leverandører

Siden 2021 har 100% av alle samarbeidspartnerene mottatt, signert og akseptert policy og COC. Nye leverandører i løpet av 2023 har signert og akseptert.

Andel av selskapets eksterne leverandører (eks. Yngri/Reflex) som har signert våre reviderte retningslinjer for leverandører

Revidert CoC ble sendt ut innen utgangen av 2022 til våre eksterne merkevareleverandører. En del svarte ikke og måtte purres opp gjennom 2023. Flere av de er større, internasjonale selskaper som kan vise til egne retningslinjer som er vel så strenge som våre. Vi har derfor ingen grunn til å tro at de ikke har nok fokus på etisk handel.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Frem til 2021 har BH Nordic konsentrert arbeidet med Etisk Handel rundt egne merkevarer. I 2022 startet vi med å utvide fokuset til våre eksterne leverandører. Dette er i hovedsak store, internasjonale aktører med produksjon og distribusjon i flere land. Vi ser at selv om de mest sannsynlig tar etisk handel på alvor og har god kontroll på sine produsenter, er det tidkrevende å skaffe dokumentasjon. Så langt har halvparten av våre leverandører signert våre etiske retningslinjer. Vi vil sørge for at alle de eksterne leverandørene signerer innen 2023. Dersom noen av leverandørene ikke kan eller vil signere, vil vi vurdere samarbeidet på nytt. Vi vil også bruke innværende år til å øke bevisstheten og kunnskapen om etisk handel i større deler av organisasjonen, først og fremst blant alle som jobber med våre leverandører.

I løpet av 2022 avsluttet vi samarbeidet med en russisk partner. Dette krevde en stopp i produksjonen av Yngri en stund, helt til vi fant en ny partner i Polen. Vi har ikke hatt slike tilfeller i 2023.

Reflex:

For oss i Blåbær Production er det viktig å jobbe for langvarige og stabile relasjoner med våre leverandører og forretningspartnere. I løpet av de siste 4 årene har vi ikke hentet inn noen nye leverandører i vår portefølje. Dette gjøres for å bygge et godt grunnlag for gjensidig samarbeid og tillit, samt for å øke vår mulighet til å kunne ha positiv innflytelse i leverandørkjeden.

Vi har imidlertid hatt noen få leverandører som ikke har innfridd våre forventninger når det gjelder kontinuerlige forbedringer innen sosiale forhold, miljø og transparens. Etter å ha møtt noen nye og interessante leverandører på forretningsreiser i løpet av 2022 og 2023, har vi startet samarbeid med to nye leverandører i første ledd. (Siden disse enda ikke har levert noen varer i løpet av 2023, regnes de ikke som kommersielle samarbeidspartnere i år. De første ordrene ble lagt for sesongen AW24.)

Før vi startet samarbeidet, fulgte vi rutine og prosedyrene som er satt for evaluering av nye samarbeidspartnere. Dette innebærer å innfri våre minimumskrav og CoC som er våre retningslinjer for leverandører. Vi fokuserer på full åpenhet og transparens, gode relasjoner til arbeidere og ansatte, nulltoleranse for tvangsarbeid, barnearbeid og diskriminering, ansvarlig håndtering av avfall, restriktiv bruk av kjemikalier, respekt for natur og nærmiljø, fokus på dyrevelferd og antikorrupsjon. Vi har også gjennomgått revisjonsrapporter og sertifiseringer som BSCI, SEDEX, ISO etc for å få et inntrykk av de ulike fokusområdene som er viktige for oss. Selv om vi fortsatt er i en tidlig fase av denne prosessen, har vi så langt hatt gode erfaringer med våre nye leverandører. De ser ut til å ha høy kompetanse, men virker også motivert for å utvikle seg og lære. Dette er viktig for oss, da det er et av våre hovedkriterier som legger grunnlag for å bygge langsiktig samarbeid og tillitt.

I august/september 2023 gjennomførte to av våre kolleger den første forretningsreisen til Kina siden høsten 2019. Denne turen ga oss noen nye erfaringer og innsikter, og noen ting hadde definitivt endret seg i løpet av de siste årene. Flere år med pandemi og nedstenging samt flere store verdenshendelser har definitivt påvirket kulturen og politikken i Kina. Mange av våre leverandører har også kommet for å besøke oss i Norge i år, noe som har ført til ganske hyppige personlige møter. Dette har vært verdifullt, da det muliggjør noen diskusjoner og felles produktutvikling som ikke er gjennomførbart på samme måte over videomøter.

I løpet av 2023 har vi blitt bedre kjent med Amfori-plattformen som var ny for oss i 2022. Muligheten til å samle inn, gjennomgå og følge opp BSCI-rapporter har gjort vårt arbeid med oppfølging av sosialt ansvar mer strukturert. Når vi har mottatt en oppdatert rapport har vi fulgt opp områder med behov for forbedringer, via e-post og/eller videomøter. Våre hovedfokusområder i 2023 har vært levelønn og overtid, da dette er de sakene som oftest må tas tak i og forbedres, spesielt for våre leverandører i Kina. Når det gjelder levelønn har vi heldigvis sett noen konkrete forbedringer etter å ha hatt et økt fokus. Overtid er mer utfordrende, da dette i stor grad er et kulturelt og strukturelt problem i Kina. Selv om dette er en av hovedutfordringene knyttet til arbeidsforhold i Kina, ser vi til en viss grad økt forståelse og bevissthet blant leverandørene. Vi tror at dette er et viktig steg i riktig retning, men erkjenner at vi må fortsette å ha fokus på dette fremover.

I år som i fjor har vi deltatt i LIC's arbeidsgruppe for ansvarlig innkjøpspraksis. Arbeidsgruppen har hatt jevnlig

møter med fokus på ulike temaer innenfor rammeverket ansvarlig innkjøpspraksis. Vi fikk også mulighet til å invitere to av leverandørene våre til å delta i noen av møtene for å sammen med oss, andre selskaper og deres leverandører. Her fikk de delta i diskusjoner og workshops om ansvarlig innkjøpspraksis og dele sine perspektiver og erfaringer. Hovedformålet har vært å sammen komme frem til mulige løsninger for å kunne forbedre innkjøpspraksis. Temaer som har vært diskutert har for eksempel vært kommunikasjon, partnerskap, felles problemløsning, produksjonsplanlegging, risikokartlegging, ledetider, vareprøver og betalingsbetingelser, og hvordan dette kan bidra til mer ansvarlig handel og bedre arbeidsforhold. Dette har vært en veldig positiv og lærerik opplevelse så langt. Vi var litt spente på dette på forhånd, og var usikre på hvordan leverandørene våre ville reagere på å være en del av et større nettverk bestående av både innkjøpere og leverandører, men dette har overgått våre forventninger så langt. Vi synes det er veldig verdifullt å være en del av et slikt fellesskap sammen med leverandørene våre, og vi ser frem til å fortsette dette prosjektet i 2024 og få enda flere erfaringer.

Yngri:

Tidlig i 2023 begynte Kina å gå tilbake til et mer "normalt" nivå etter Covid. Lenge hadde Kina de strengeste restriksjonene i verden, etter en stor innvirkning på økonomien i landet og befolkningen ga de etter for å lempe på restriksjonene – men først etter at befolkningen begynte å protestere og utenlandske selskaper begynte å trekke seg ut. fra Kina. Vi kunne ikke besøke Kina i første halvdel av 2023 da det fortsatt var restriksjoner på utenlandske besøkende i form av karantene. I første del sendte vi ut et spørreskjema til våre leverandører/fabrikker for å samle inn data og se hvordan situasjonen så ut for dem da Kina kom tilbake til mer normale nivåer – dette var verdifullt for oss å vite hvordan vi skulle jobbe med dem og se ting fra deres perspektiv og se om vi har et forbedringspotensial.

70 % av våre leverandører svarte og resten kom inn i slutten av 2023 etter noen påminnelser.

Inflasjonen rammet hardt rundt om i verden i 2023 med dyrere varer, økte energipriser samt økte renter, dette har påvirket mennesker globalt. Vi ser at mange av våre leverandører i Kina har hatt det tøft med redusert ordreinngang, mens andre har fått nye kunder ettersom flere merker har flyttet sine produksjonslinjer. Den reduserte ordreinngangen har gjort at det har vært mer fokus på oss som en liten kunde fra fabrikken, hvor vi har hatt en mye tettere dialog enn tidligere og i flere tilfeller har noen av våre krav blitt akseptert til tross for et mindre ordrevolum enn større. kunder. Våre "bestillingsmatter" hvor vi sender bestillinger for en periode på 6-8 måneder har hjulpet dem med å planlegge produksjon og innkjøp av materialer, dette gir oss også tid og mulighet til å omstille oss etter våre krav/ønsker.

Sjøfrakten har fungert normalt gjennom nesten hele 2023, hvor vi har hatt en tett dialog med våre speditører om valg av båt og ledetider, for å frakte hjem med minst mulig utslipp. Dessverre ble hele sjøfraktmarkedet påvirket av situasjonen i Rødehavet i slutten av 2023 og alle skip går nå rundt i Afrika, noe som betyr at skipene må bruke mer olje, ledetidene øker og ankomstdatoene blir veldig usikkert – dette påvirker oss i form av fremtidige bestillinger når det blir en intern usikkerhet om fremtidige volumer og bestillinger, som igjen kan påvirke fabrikken når vi ønsker raskere produksjon. Vi har valgt å ikke presse fabrikken, dersom dette påvirker dem negativt velger vi å avstå og utsette bestillinger i stedet. Den interne planleggingen er blitt betydelig bedre enn tidligere år.

Yngri har gjentatte ganger hatt bærekraft på agendaen under alle bedriftssamlinger, og bedriften som helhet har i 2023 begynt å drive bærekraft for hele bedriften på alle samlinger, slik har det vært tidligere år, men i 2023 har det vært en endre hvor de virkelig tar stafettpinnen og investerer fremover med bærekraft. Dette betyr også en klar forbedring for oss i Yngri da vi får enda større engasjement og kompetanse innad i selskapet.

Vi startet også egen produksjon av vinterutelek i 2023, hvor vi valgte å ikke ta det fra et eksternt merke som tidligere år. Vi flyttet produksjonen til en fabrikk i Polen drevet av solceller, og med smart planlegging for transport klarte vi å få et volum som tidligere krevde tre lastebiler ned til én lastebil – dette er noe vi skal jobbe enda mer med i årene som kommer.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens faktiske negative konsekvenser og/eller prioriterte vesentlig risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Barnearbeid (og tvangsarbeid): Relatert til naturgummi-, viskose- og fottøyindustrien i Kina. Relatert til bomullsindustrien i både India og Kina. Også knyttet til gjenvinning av plast til resirkulert polyester.	Tvangsarbeid Barnearbeid Diskriminering Brutal behandling	Kina India
Arbeidsforhold: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår	Brutal behandling Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid	Kina India Sør-Korea Sri Lanka Tyrkia
Diskriminering: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår, men er knyttet til høyere risiko i India og Kina	Tvangsarbeid Diskriminering Brutal behandling Arbeidstid Regulære ansettelses Marginaliserte befolkningsgrupper	Kina India Sør-Korea Sri Lanka Polen Tyrkia
Vannforbruk i bomullsindustrien: Hovedsakelig relatert til leverandørkjeden i India	Miljø Vann	Kina India

Bruk av farlige kjemikalier: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår	Helse, miljø og sikkerhet Miljø Avfall	Kina India Sør-Korea Sri Lanka Tyrkia
Miljøpåvirkning: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår	Miljø Drivhusgasser Energi Avfall Vann Materialbruk	Kina India Sør-Korea Sri Lanka Polen Tyrkia
Korrupsjon: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår, men er knyttet til høyere risiko i India og Kina	Korrupsjon	Kina India Sør-Korea Sri Lanka Polen Tyrkia

Tabellen over viser våre prioriterte fokusområder, basert på våre gjennomførte risikovurderinger. Disse vil bli fulgt tett opp og vi vil gjøre vårt beste for å bedre situasjonen. Ovennevnte risikoer er opplistet i tilfeldig rekkefølge, da vi anser alle som viktige på ulike måter. Vi vil jobbe målrettet med hvert punkt og tilstrebe forbedringer der vi har mulighet til å kunne påvirke.

- Barnearbeid (og tvangsarbeid): Relatert til naturgummi-, viskose- og fottøyindustrien i Kina. Relatert til bomullsindustrien i både India og Kina. Også knyttet til gjenvinning av plast til resirkulert polyester.
- Arbeidsforhold: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår
- Diskriminering: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår, men er knyttet til høyere risiko i India og Kina
- Vannforbruk i bomullsindustrien: Hovedsakelig relatert til leverandørkjeden i India
- Bruk av farlige kjemikalier: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår
- Miljøpåvirkning: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår
- Korrupsjon: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår, men er knyttet til høyere risiko i India og Kina

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Barnas Hus startet oppfølging av eksterne leverandører i 2022. Så langt opplever vi at de tar det etiske aspektet ved virksomheten på største alvor. Det er likevel viktig for Barnas Hus å få stadig bedre oversikt over

leverandørkjeden slik at kan sikre best mulig oppfølging av hele virksomheten, ikke bare egne merkevarer.

I 2023 intensiverte vi arbeidet med oppfølging av våre eksterne leverandører. Vi har bedt alle leverandørene til kjeden om å komme med detaljert informasjon om:

- Leverandørkjeden - sourcingmodell, produksjonsland, antall arbeidere på fabrikkene
- Valg av materialer, produkter og utvikling - evt. sertifiseringer, social audits, miljøaudits, code of conduct, antikorrupsjonspolicy, miljøfotavtrykk, resirkulering av materialer etc.

Vi opplever at alle våre leverandører både har kontroll på ovennevnte informasjon og er positive til å dele det med oss. Likevel er det stor forskjell på hvor raske de er til å fylle ut og returnere våre dokumenter. Ila. 2023 samlet vi inn mer eller mindre detaljerte svar fra ca. 50% av leverandørene. Vi bruker inneværende år til å purre opp de som har kommet med mangelfull eller ingen info og vil deretter vurdere oppsigelse av samarbeidsavtalen med de som evt. ikke deler det vi trenger av informasjon for å føle oss trygge på at våre standarder etterlevs.

En del av våre eksterne leverandører produserer i det som defineres som høyrisikoland. Vi jobber med å kartlegge dette for flest mulig av våre leverandører og 100% av våre topp 20 leverandører ila. 2024. Dette skal inn i kartleggingen for 2.A.1, sammen med våre egne leverandører for å følge opp risiko på samme måte mot disse.

Barnas Hus er en liten aktør der hovedandelen av eksterne leverandører er store, internasjonale aktører med forretningsvirksomhet i mange land. Det kan være krevende å få alle disse til å rapportere til Barnas Hus på alle våre krav og retningslinjer. Flere av de velger heller å vise til egne retningslinjer og praksis. I disse tilfellene ber vi om innsyn har fått innsyn i deres policy og får tilgang på dette. Alle de eksterne leverandørene vi har kontaktet kan vise til høy fokus på etisk handel. Vi fortsetter å følge opp disse, med aller mest fokus på de som utgjør den største delen av omsetningen vår. Vi har også lagt inn vår Code of Conduct og minimum krav ift. etisk handel i samarbeidsavtalen som alle nye leverandører må signere.

Vi ser at det er på våre egne merkevarer at vi har størst innflytelse og påvirkningskraft for forbedringer. Samtidig er dette den delen av virksomheten vi anser for å ha de mest fremtredende risikoene, ettersom det meste produseres i Asia. På bakgrunn av dette bruker vi mest tid og ressurser på disse merkevarerne (Reflex og Yngri). Målet er likevel å få bedre og bedre oversikt over og kontroll på våre eksterne leverandører også. Her har vi gjort vesentlige fremskritt i 2023.

I rapporten spesifiserer vi hva som gjøres for våre egne merker, Reflex (produsert av Blåbær Production AS) og Yngri. Vi viser for øvrig også til Blåbær Production AS sin egen rapport.

Reflex:

For å kartlegge og identifisere risiko knyttet til vår produksjon og aktivitet, gjøres det en kontinuerlig risikovurdering. Denne oppdateres minst en gang i året. Kartleggingen tar utgangspunkt i rapporter om relevante land, bransjer og produktgrupper. Vår risikovurdering er også basert på kunnskap og erfaringer fra webinarer, kurs og ressurser, tredjepartsrevisjoner, sertifiseringer, leverandørers egen vurdering samt vår egen erfaring og samtaler med leverandører. Ved vesentlige endringer knyttet til vår produksjon, produksjonsland eller andre faktorer som kan påvirke vår aktivitet, oppdateres risikokartleggingen tilsvarende for å iverksette nye, forebyggende tiltak. Bærekraftsansvarlig og administrerende direktør har hovedansvaret for å gjennomføre og oppdatere vår risikovurdering, men dette kommuniseres også til alle ansatte for å sikre at aktsomhetsarbeidet er forankret i hele virksomheten og basert på oppdaterte vurderinger. De prioriterte områdene i vår risikovurdering velges og prioriteres basert på vår vurdering av hvor vi som virksomhet kan ha størst og mest alvorlig innvirkning. Vi anser våre mest fremtredende risikoer for å være knyttet til våre leverandørkjeder i våre produksjonsland Kina, India, Sri Lanka, Tyrkia og Sør-Korea, og det er også her vi faktisk har muligheten til å påvirke.

Med tanke på selskapets totale aktivitet og virksomhet, er det noen aspekter som ikke er prioritert i vår risikovurdering. Eksempler på dette er kjøp av fraktjenester, tjenestereiser og våre daglige kontoroppgaver, da vi vurderer risiko og mulige negative effekter knyttet til disse kjøpene som mindre alvorlige. Videre vil vår mulige påvirkning naturlig nok være langt mer begrenset enn for den produksjonen vi er direkte knyttet til. Siden vi nylig har startet arbeidet med klimaregnskap for å spore utslippene våre, har vi ikke fokusert på vår indirekte påvirkning før nå. Etter hvert som klimaregnskapet vårt blir mer komplett og integrert, vil vi ha muligheten til å vurdere hvordan vi også kan inkludere disse i risikovurderingen og prioriteringen.

Våre risikovurderinger fastsettes og baseres på:

- Risikokartlegging basert på land og produkt: For å kunne gjøre en grundig risikokartlegging som er tilpasset vår produksjon og aktivitet, har vi brukt en rekke verktøy fra Amfori og Etisk handel Norge for å samle inn relevante data og informasjon. Vi inkluderer et bredt spekter av ulike ressurser fra ikke-statlige organisasjoner, ideelle organisasjoner og fagforeninger, internasjonale rapporter, statistikk, offisielle indekser, offisielle forskrifter samt retningslinjer fra myndigheter som oppdateres regelmessig.
- Perspektiver og informasjon fra webinarer og kurs inkluderes og vurderes fortløpende.
- Tredjeparts revisjoner, sertifiseringer og egenreviseringsrapporter.
- Vår erfaring.
- Videomøter og diskusjoner med leverandører.
- Videomøter med andre relevante interessenter.
- Interessentdialog: Vi tar initiativ til dialog med aktuelle interessenter i alle saker der dette er relevant. For flere av våre viktigste risikoer har dette vært tilfelle. For eksempel når det gjelder diskriminering i Kina og India, ser vi verdien av å kommunisere med organisasjoner og personer som har perspektiver, innsikt og oppdatert informasjon som kan være relevant og nyttig for vår risikovurdering. Gjennom denne dialogen kan vi diskutere dilemmaer og utfordringer knyttet til risikoene i leverandørkjeden vår. De kan også fungere som kritiske stemmer som kan pushe og motivere oss til å strekke oss lengre for kontinuerlig forbedring og handling.
- Å begrense bruken av kjemikalier er også et viktig fokusområde for oss der også flere interessenter har vært involvert. Nettverkene Kjemikaliegruppen RISE, Chemsec og Substitutionscentrum er svært verdifulle for oss når det gjelder risiko knyttet til kjemikaliebruk i tekstilindustrien. Deres veiledning og verktøy hjelper oss til å holde oss oppdatert på ny forskning, oppdaterte retningslinjer og kommende lovgivning knyttet til kjemiske stoffer.
- Amfori, Etisk handel Norge, Amnesty, IDSN og Den norske Uighurkomiteen er blant andre aktører vi har involvert og/eller konsultert.

Vi tar sjelden inn nye leverandører. Vi streber alltid etter langsiktige relasjoner med leverandører og forretningspartnere som deler våre verdier. Det er også viktig at leverandørene våre fokuserer på og prioriterer anstendige arbeidsforhold og miljøforbedringer i leverandørkjeden. I tilfeller der vi møter interessante leverandører som kan være potensielle nye samarbeidspartnere, samler vi inn sertifikater, revisjonsrapporter og annen relevant informasjon for å evaluere. Vår erfaring fra dette er generelt at våre nåværende leverandører holder et høyt nivå når det gjelder sosiale og miljømessige standarder. Innsamling av data for sammenligning gir oss verdifull innsikt og er viktig for å holde oss oppdatert på utviklingen i bransjen og blant leverandører. Gjennom langsiktige forretningsrelasjoner, og et begrenset antall leverandører, har vi oppnådd full oversikt i første ledd. Dette har vært et omfattende og pågående prosjekt som nå har blitt utvidet til å omfatte andre ledd. En komplett, transparent og detaljert oversikt over leverandørkjeden er vårt langsiktige mål. Leverandørkjedene i tekstil- og skobransjen er lange og komplekse, noe som gjør det utfordrende å få full oversikt. Fra vår erfaring blir det langt mer utfordrende å få detaljert og pålitelig informasjon lenger ned i kjeden. Selv om fabrikksertifiseringer, sertifiserte materialer, revisjoner, transaksjonssertifikater og opprinnelsessertifikater vil redusere risikoen knyttet til disse, må vi erkjenne at vi må jobbe aktivt for å få bedre oversikt over leverandørkjeden i årene som kommer. Et spesielt fokusområde i 2024 vil være, som i 2023, viskose og gummi. Disse produktgruppene er knyttet til risikoer som må adresseres, og vi erkjenner at vår oversikt her ikke er tilfredsstillende. Frem til nå har det vært utfordrende å få tilstrekkelig informasjon fra våre leverandører for å kunne oppnå full oversikt og transparens. Vi vil i løpet av det kommende året samle mer informasjon og velge passende sertifiseringer som vil være våre første steg for å løse disse problemene. Generelt vil vi fortsette arbeidet med å øke antall sertifiserte materialer og produkter, da vi ser dette som et viktig verktøy for å redusere risiko.

Yngri:

Vi, teamet bak Yngri, kartlegger og gjør en risikoanalyse hvert år og fortløpende. I kartleggingen vår inkluderer vi produkter, materialer og opprinnelsesland. Risikoanalysen er basert på erfaring, kunnskap fra oss og vår hovedagent. Og også opplæring fra Etisk Handel Norge, ETI Sverige og ulike sosiale revisjoner som vi ber om – disse blir analysert og gjennomgått der vi tar opp eventuelle risikoer med våre leverandører og ber om CAP. Vi gjennomgår også om leverandørene har ulike typer sertifisering i produksjonen hvert år. Vi gjennomfører også risikoanalyser under våre besøk, hvor vi alltid har vår hovedagent og går gjennom de fleste ledd i produksjonen – der ser vi produksjonen i gang, arbeids stadier, verneutstyr m.m.

Vårt fokus har vært å gjøre en risikoanalyse på produktene under Yngri, da vi vet at det er en overhengende risiko fra Kina, hvor vi har en stor del av produksjonen vår. Vi har ikke gjennomført en risikoanalyse på shipping eller den daglige driften internt hos oss.

Nytt for 2023 var inkludering av informasjon om hva slags energiforbruk hver leverandør bruker og

klimapåvirkningen produktene våre har. Disse dataene samles inn, men vi trenger et verktøy for å hjelpe oss med å beregne utslippene, diskusjoner pågår internt om neste trinn. Målet er å få disse dataene inn med resten av utslippene våre som vi måler i vår baseline, hvor vi vil sette et mål om reduksjon i hvert område frem til 2030.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Vi har så langt ikke avdekket noen form for skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø i arbeidet med de eksterne leverandørene. Det kan selvsagt skyldes at de ikke ville rapportert til oss dersom det var noe vi burde blitt informert om, men vi har samlet inn en god del data som viser at de tar både bærekraft og etisk handel på alvor og reduserer således risikoen for at noe slikt skal skje betraktelig.

Foruten andre områder som er nevnt anser vi i tillegg følgende risikoområder som aktuelle:

- **Dyrevelferd og ullfibre:**

Dyrevelferd er et kontinuerlig fokusområde og har også vært prioritert det siste året. Det er tydelig uttrykt i vår CoC at tiltak bør iverksettes for å minimere negativ innvirkning på dyrevelferd. Vi aksepterer ikke ull fra sau som har vært utsatt for mulesing, og vi krever at alle våre leverandører følger samme praksis. I løpet av 2021 lanserte vi RWS-sertifisert ullgarn og -produkter for å sikre strengere standarder og krav i hele leverandørkjeden. Dette ble prioritert videre i 2022 og 2023, men siden den gang er det blitt gjort flere endringer av sertifiseringseier som har gjort det komplisert å kommunisere vårt valg av sertifisert ull til forbrukerne. Vi har likevel fortsatt å kjøpe sertifisert ullgarn for å redusere risikoen og sikre sporbarhet og ansvar så langt det er mulig. Vi har videre samlet transaksjonssertifikater for å sikre at kjøpt ullgarn kontrolleres og legitimeres av en tredjepart.

- **Arbeiderrepresentasjon og klagemekanismer:**

Arbeiderrepresentasjon og funksjonelle klagemekanismer er blant våre pågående fokusområder i dialog med leverandører i første ledd. Som tidligere har vi fortsatt å diskutere dette problemet via e-post og videomøter. Det er sendt ut informasjon og retningslinjer for etablering til leverandører som har hatt behov for ytterligere veiledning. Dette er også blant fokusområdene som følges opp ved jevnlig BSCI-audits.

Flere leverandører har sent oss oppdateringer knyttet til arbeiderrepresentasjon, og delt møteoppsummeringer og planer for videre fremdrift. Selv om vi får inntrykk av at leverandørene våre er mer bevisste på viktigheten av regelmessig og god kommunikasjon mellom arbeidere og ledelse, erkjenner vi at vi har begrensede muligheter til å kontrollere hvorvidt disse faktisk er velfungerende. Risikoen for "ghost unions" er høyst relevant i Kina og India og må tas i betraktning.

Det er tilsvarende vanskelig å sikre at klagemekanismer etableres på en velfungerende måte som tar hensyn til både ansatte og lokalsamfunn. Vi tar sikte på å delta i Amforis-prosjektet "Speak for change" som retter seg mot klagemekanismer og arbeidernes rettigheter. Dette nye prosjektet vil gi et samarbeidsverktøy som kan hjelpe oss med å håndtere en vesentlig risiko i leverandørkjeden.

- **Forsikringer:**

Vi opplever fortsatt at noen fabrikker ikke har en tilfredsstillende forsikring for alle sine ansatte. Det som er gjennomgående er at en viss andel arbeidstakere ikke er omfattet. Lov og regler om forsikring for ansatte i Kina er kompliserte og varierer stort mellom ulike provinser og mellom landlige områder vs urbane områder. Videre er pensjonsalderen i Kina lav, og dermed er mange arbeidere i tekstilfabrikker over pensjonsalder. Andre forsikringslover og -regler gjelder for disse arbeidstakerne, noe som ytterligere kompliserer bildet og kan gjøre beregninger og statistikk mer kompliserte å analysere.

I løpet av 2023 har vi fortsatt å følge opp forsikringer i Kina. For alle ordreplasseringer har vi pålagt leverandører å sørge for at forsikring tilbys til alle ansatte. Vårt minimumskrav er at forsikringene skal dekke alle tilfeller av skade og/eller sykdom som på en eller annen måte er relatert til arbeid.

- **Transparens og åpenhet:**

Vårt fokus og krav til transparens har naturlig nok økt siden 2021. Den norske åpenhetsloven som trådte i kraft

01.07.22 har på mange måter gjort det enklere å kommunisere våre krav til samarbeidspartnere. Selv om full åpenhet og transparens har vært inkludert i våre etiske retningslinjer og kommunisert til alle leverandører siden 2021, har noen få leverandører vært mindre villige til å gi fullstendig åpenhet om sine underleverandører. Dette har imidlertid blitt forbedret trinnvis, og åpenhet er nå en integrert del av samarbeidet med alle leverandører. Leverandørkjeden vår er imidlertid mer kompleks og utfordrende enn vi først antok, noe som betyr at full transparens er noe som krever kontinuerlig og målrettet fokus. I forbindelse med vår oppdaterte kartlegging av innkjøpspraksis som ble gjennomført i 2022, svarte leverandørene at det å kommunisere økte krav til åpenhet og forbedringer til sine underleverandører er blant deres hovedutfordringer. De svarte også at økende krav er tidkrevende oppgaver som krever betydelig mer arbeid.

- **Brannsikkerhet:**

Brannsikkerhet er fortsatt blant våre pågående fokusområder. Flere leverandører deler bilder, videoer og oppdateringer fra brannøvelser på fabrikker. Noen fabrikker driver intern opplæring og øvelser, mens andre kontakter lokalt brannvesen for å få hjelp med faglig kompetanse. For flertallet av våre leverandører som jevnlig gjennomgår en BSCI-audit, blir brannsikkerhet dekket og fulgt opp av en tredjepart.

- **Overtid:**

Rapporter fra de fleste fabrikkene viser at det skjer for mye overtidsarbeid i høysesongene. Fabrikkleidelsen forklarer at overtid skyldes dynamiske svingninger i behovet for arbeidere, og at det alltid vil være behov for en viss overtid under høysesong. Å ansette nok arbeidere til å unngå overtid i høysesongen vil kunne ha store kostnader og kan føre til økonomisk tap og i verste fall konkurs. Å ansette sesongarbeidere i høysesongen er et alternativ, men kan føre til ufaglærte arbeidere og/eller at nye problemer oppstår.

Gjennomgåtte rapporter og revisjoner viser at arbeidstakere blir kompensert med overtidsbetaling, og mange arbeidstakere ser på denne ekstra betalingen som en fordel. Vår policy, som ikke tillater uautoriserte underleverandører, kan også øke behovet for overtid. Vi tror imidlertid at de potensielle risikoene knyttet til uautoriserte underleverandører, er større. For flere år siden introduserte vi tidlige ordreplasseringer, minimum 6 måneder før ønsket skipningsdato, og har fått svært positive tilbakemeldinger fra våre leverandører, da dette gir dem mange fordeler. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre oss for å øke ledetidene ytterligere.

I forbindelse med vår oppdaterte kartlegging av innkjøpspraksis som ble gjennomført i fjor, oppdaget vi at mange leverandører opplever begrensede eller ingen forbedringer når det gjelder tidlig ordreplassering fra sine andre kunder. Ettersom dette har vært et av våre hovedsatsingsområder de siste årene, ble vi overrasket over at dette fortsatt er tilfelle. Siden vi vet at dette er viktig for å redusere arbeidernes overtid på våre leverandørers fabrikker, håper vi imidlertid at dette vil bedre seg i de kommende årene etter hvert som det blir tillagt mer fokus og flere regelverk vil bli satt i kraft.

- **Underleverandører:**

Som forklart ovenfor er utkontraktering og overtid noe relatert. Utkontraktering er vanlig i Kina, og ikke nødvendigvis et problem. Problemet oppstår når dette er uautorisert, og selskapene/innkjøperne dermed mangler korrekt og nøyaktig oversikt over sin produksjon. Dette vil komme i direkte konflikt med kravet om åpenhet. Uautoriserte underleverandører er ikke tillatt i leverandørkjeden vår.

I januar 2023 ble vi kontaktet av en tredjepart og gjort oppmerksom på at deler av vår produksjon foregikk på en fabrikk som ikke var autorisert av oss. Vi tok umiddelbart kontakt med vår leverandør. I løpet av kort tid fikk vi vite at noe av produksjonen vår var sendt til en nærliggende fabrikk eid av samme ledelse som den autoriserte fabrikken. Vi hadde flere møter med vår leverandør og understreket tydelig at denne situasjonen ikke var akseptabel. Produksjon av våre produkter kan kun utføres på fabrikker og steder som er godkjent og autorisert fra vår side. Vi jobber fortsatt med denne leverandøren, da vi alltid streber etter langsiktighet. Den uautoriserte fabrikken gjennomførte tredjepartsrevisjon i løpet av 2023, har også blitt besøkt av oss og er nå fullt autorisert. Til tross for det ovennevnte tilfellet anser vi uautoriserte underleveranser i forsyningskjeden vår som en liten risiko, dette på grunn av våre svært tidlige ordreplasseringer og en klar policy. Dette er likevel et tema som krever kontinuerlig overvåking og oppfølging, og som kan være vanskelig å avdekke.

I løpet av mars 2023 oppdaterte vi vår policy for uautoriserte underleverandører og sendte ut til alle leverandører i første ledd. Retningslinjene ble akseptert og signert av alle. Denne tydeliggjør vårt krav om at produksjon av REFLEX-varer kun kan utføres og ferdigstilles av fabrikker/produksjonssenheter som er bekreftet av vårt selskap. Ettersom vi streber etter økt og fullstendig åpenhet i leverandørkjeden vår, tror vi at en oppdatering og påminnelse om disse retningslinjene vil tydeliggjøre dette for våre forretningspartnere.

- **Produktspesifikasjoner:**

Studier av innkjøpspraksis og dens effekt på leverandørkjeden har vist at dårlige, ukorrekte eller mangelfulle

produktspesifikasjoner er blant de viktigste bidragsyterne til dårlige arbeidsforhold samt en maktubalanse mellom innkjøpselskaper og produsenter. Vi ønsker å være så nøyaktige og tydelige som mulig overfor våre leverandører for å unngå unødvendige misforståelser og usikkerhet.

Nøyaktige og detaljerte produktspesifikasjoner har vært blant temaene og fokusområdene som har kommet opp i LIC-arbeidsgruppen. I løpet av 2023 har vi endret og forbedret oppsettet og utformingen av våre produktspesifikasjoner. Da vi iverksatte denne endringen, ba vi om tilbakemelding fra leverandører for å bedre forstå deres behov og ønsker om best mulig oppsett. Vi tror at dette har påvirket samarbeid og kommunikasjon positivt og kan ha redusert misforståelser, ekstraarbeid og unødvendig mange vareprøver.

A woman in a blue surgical cap and gown is shown in profile, looking down at her work in a hospital operating room. The background is blurred, showing other staff in similar attire and the sterile environment of the room.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FN's bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø:

<p>Prioritert negativ påvirkning/skade</p>	<p>Barnearbeid (og tvangsarbeid): Relatert til naturgummi-, viskose- og fottøyindustrien i Kina. Relatert til bomullsindustrien i både India og Kina. Også knyttet til gjenvinning av plast til resirkulert polyester.</p>
<p>Overordnet mål :</p>	<p>Ingen forekomst av barnearbeid eller tvangsarbeid i vår leverandørkjede. Krav om full åpenhet i leverandørkjeden vår. Aksept og forståelse av CoC fra leverandører i første ledd.</p>
	<p>Naturgummiindustrien har vært sterkt forbundet med barnearbeid. Kina er blant de fem største produsentene av naturgummi i verden (basert på tall fra 2020) og deres årlige produksjon har økt massivt siden 1960. Til tross for at ansettelse av barn under 16 år er ulovlig i henhold til kinesisk lov, må vi erkjenne og adressere denne risikoen. Ifølge det amerikanske arbeidsdepartementets liste over varer produsert av barnearbeid eller tvangsarbeid, kan bomull produseres med tvangs- og barnearbeid i India. Revisjoner fra Fair Wear Foundation fant tegn på både tvangsarbeid og barnearbeid på fabrikker i Tirupur-området. I kles- og tekstilindustrien i Sør-India (Tamil Nadu-regionen) er tvangsarbeid i form av «Sumangali-systemet» velkjent.</p> <p>Ofrene er for det meste Dalit-kasten («de utstøtte»), spesielt jenter som er ekstra sårbare for utnyttelse. Vår kartlegging av leverandørkjeden for India tilsier at det ikke forekommer noe barnearbeid eller tvangsarbeid i leverandørkjeden vår. Sertifiseringer, revisjoner og sporbarhet av materialer vil også minimere disse risikoene. Vi erkjenner imidlertid at en fullstendig oversikt her er vanskelig og kompleks på grunn av begrenset mulighet til å overvåke all aktivitet helt tilbake til bomullsdyrking. Videre vet vi at bomullsproduksjon og leverandørkjeder i indisk klesindustri er utfordrende og knyttet til høy risiko.</p> <p>I løpet av 2022 har ytterligere rapporter og avsløringer avdekket omfattende diskriminering og utnyttelse av uigurbefolkningen og andre muslimske og tyrkiske minoritetssamfunn i Xinjiang Uyghur Autonomous Region og andre steder i Kina. Tidligere har dette særlig vært forbundet med bomullsindustrien, men nyere rapporter tyder på at de samme risikoene kan være forbundet med viskose.</p> <p>Det er grunn til å tro at det forekommer tvangsarbeid i produksjonen av</p>

Status :

skotøy i Kina. Noen rapporter har avslørt bruk av trusler om fysisk vold, tvungent narkotikainntak, fysisk og seksuelt misbruk og tortur for å tvinge fanger til å jobbe i tilstøtende eller off-site fabrikker eller arbeidsplasser som produserer fottøy.

Så langt vi har mulighet til å kontrollere, eksisterer verken barnearbeid eller tvangsarbeid i vår leverandørkjede i Kina. Dette inkluderer alle produsenter, autoriserte leverandører og underleverandører.

Etterspørselen etter resirkulerte materialer, spesielt polyester, har økt drastisk de siste årene. Når vi nå ber om at all polyester til yttertøyet vårt skal resirkuleres, står vi overfor noen nye og ytterligere risikoområder i leverandørkjeden vår. Det er en risiko for at behovet for å samle plastflasker fra deponier kan sysselsette sårbare grupper som kan bli utsatt for dårlige arbeidsforhold, lave lønninger og urettferdig behandling. Noen rapporter har avslørt at barn samler plastflasker for resirkulering i Tyrkia og Bangladesh. Dette er en risiko vi må ta på alvor og jobbe for å forebygge og redusere. Når vi endrer forespørselen vår fra konvensjonelle polyester til resirkulert polyester, bidrar vi til en økning i etterspørselen. Dersom dette fører til behov for billig arbeidskraft, kan det sette sårbare grupper i fare.

Vår informasjon er basert på diskusjoner med fabrikker, studier av revisjonsrapporter, sertifikater utstedt av tredjepartsselskaper og støttet opp av informasjon fra frivillige organisasjoner. Vi innser imidlertid at statsstøttet tvangsarbeid intensiveres under den kinesiske regjeringens masseinternering og politiske propaganda mot muslimske minoriteter i Xinjiang Uighur autonome region. Som et resultat av dette er det mulig at hundretusener av arbeidere blir utsatt for tvangsarbeid.

Mål i rapporteringsåret :

Naturgummi: Vi ser behovet for å iverksette ytterligere tiltak for å øke sporbarheten av naturgummi. Derfor vil vi velge og implementere et sertifiseringskrav for våre produkter laget med naturgummi i løpet av 2023.

Bomull i India: Fortsette med GOTS-sertifisering for alle bomullsprodukter fra India. Fortsette å kreve og kontrollere transaksjonssertifikater.

Fottøy: Fortsette kartleggingen av skoprodusenter generelt og kreve forbedringer i løpet av 2023 for å sikre bedre arbeidstakerrettigheter.

Bomull og viskose i Kina: Vi vil fortsette med sertifiseringskrav for våre bomullsprodukter, samt vårt krav om bomullsopprinnelse utenfor Kina. Vi vil adressere viskose videre i det kommende året og vil i løpet av 2023 velge og implementere et sertifiseringskrav for alle viskoseprodukter.

Resirkulering av plast til resirkulert polyester: Denne risikoen ble ikke inkludert i fjorårets risikovurdering, men har blitt oppdaget og vurdert som en risiko i vår nylige evaluering. Derfor satte vi ingen mål for 2023.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Vi har i løpet av 2023 implementert FSC-sertifisering for naturgummi som brukes i gummistøvlene våre. Vår kontroll og oversikt over forsyningskjeden for fottøy har også blitt bedre i løpet av det siste året, ettersom vi nå jobber mer direkte med fabrikker og mindre gjennom agenter.

GOTS-sertifisering er fortsatt påkrevd for de fleste av våre bomullsprodukter.

Transaksjonssertifikater sjekkes og kontrolleres kontinuerlig. Vi har krevd at all bomull skal importeres fra utenfor Kina.

Vi har også implementert FSC-sertifisering for bambusfibre. Dette er allerede innført for noen produkter for AW23, og andelen vil øke ytterligere for SS24 og AW24.

Vi har allerede implementert et krav om at alt resirkulert materiale som brukes i vår produksjon skal være sertifisert, fortrinnsvis med GRS. Transaksjonssertifikater kreves, og disse må inneholde nødvendig informasjon og referanser for å verifisere at resirkulerte materialer er kjøpt spesielt for vår produksjon, for hvilken sesong og bestemte produkter. Global Recycled Standard har klare sosiale krav som strengt forbyr tvangsarbeid, fengselsarbeid og barnarbeid fra resirkuleringsstadiet. Det vil imidlertid fortsatt være en risiko for at brudd skjer på innsamlingsstadiet. Vi har grunn til å tro at denne risikoen er lavere i Kina, hvor mesteparten av våre resirkulerte materialer samles inn.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Fortsette med nye krav til FSC-sertifisering for naturgummi og bambusfibre.

Fortsette med GOTS-sertifisering for bomullsprodukter, streber etter å øke mengden sertifisert bomull ytterligere. Forby bomull som stammer fra Kina og andre risikoområder. Øke sporbarheten og transparensten i leverandørkjeden for fottøy og viskose.

Innen juli 2024: Alle leverandører i første ledd skal ha vedtatt sin egen offentlige policy og retningslinjer for bærekraftig og ansvarlig virksomhet, disse skal inneholde et spesifikt punkt om antidiskriminering og anti-trakassering.

Kreve full åpenhet og sporbarhet i leverandørkjeden vår. Ha klare retningslinjer med nulltoleranse for enhver form for tvangsarbeid og barnarbeid.

Kontakte Textile Exchange for å undersøke hvordan de håndterer risikoen for tvangs- eller barnarbeid som oppstår ved innsamling av plast. Hva defineres som deres "resirkuleringsfase", og hvordan kontrolleres og adresseres denne? Det må innhentes mer informasjon for å gjøre en mer detaljert risikovurdering.

<p>Prioritert negativ påvirkning/skade</p>	<p>Arbeidsforhold: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår</p>
<p>Overordnet mål :</p>	<p>Forbedre arbeidsforholdene i leverandørkjeden vår. Sikre trygge og gode arbeidsmiljøer, ivareta arbeidstakernes rettigheter, anstendig lønn, forsikringer og rettferdig betaling.</p>
<p>Status :</p>	<p>Ifølge ITUC Global Rights Index-rapporten fra 2023 er Kina, India og Tyrkia blant verdens vanskeligste land for arbeidstakere når det gjelder arbeidstakerrettigheter. De scorer alle 5 på ITUC-indeksen for organisasjonsfrihet og arbeidstakerrettigheter, som står for "ingen garanti for rettigheter". Sri Lanka har en rating på 4 som indikerer "systematiske brudd på rettigheter".</p> <p>Kina: Ifølge ITUC Global Rights Index, respekterer ikke regjeringspartiet i Kina grunnleggende rettigheter. Migranter må tåle tvangsmessig og overdreven overtidsarbeid, og dårlige og utrygge arbeidsforhold. Kles- og skoindustrien er blant sektorene med størst sjanse for tvangsarbeid.</p> <p>Organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger blir ofte krenket i tekstilsektoren. Offisiell minstelønn er under levelønn og overdreven overtid er vanlig. Arbeidsinnvandrere fra fattige landsbygder utgjør flertallet av arbeidsstyrken i klesindustrien, og de har ingen eller begrensede rettigheter til helsehjelp og sosialhjelp. Kina har ikke signert ILO-konvensjoner om fagforeningsdannelse og kollektive forhandlinger (C87 og C98) og organisasjonsfriheten er ikke beskyttet av loven. Levelønn kan variere stort mellom ulike områder og provinser.</p> <p>India: Regjeringen og arbeidsgivere har en tendens til å begrense arbeidstakernes rettigheter gjennom brudd på kollektive forhandlinger og streikerett, og kan ekskludere arbeidere fra fagforeninger. Mangelen på fagforeninger truer også industrielle relasjoner over hele India. I India eksisterer det kun noen få sosiale sikkerhetstiltak er implementert for den store gruppen arbeidere i uformell sektor.</p> <p>Siden starten av COVID-19-pandemien i mars 2020 har lønningene til tekstilarbeidere i blant annet India og Sri Lanka falt. Dette skyldes hovedsakelig massive ordrekanselleringer og ubalanserte prisforhandlinger. Videre har mange fabrikker har brukt pandemien som et skalkeskjul for å si opp fagforeningsmedlemmer og dermed undergrave arbeidernes evne til å forhandle høyere lønn eller protestere mot lønnskutt.</p>

Mål i rapporteringsåret :

I forbindelse med vårt medlemskap i Amfori skal vi følge opp våre leverandørers kontinuerlige forbedringer innenfor disse fokusområdene. Vi vil fortsette vårt fokus på og krav om levelønn, forsikringer, anstendig arbeidstid, arbeidstakerrepresentasjon og klagemekanismer.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

I løpet av 2023 har vi brukt Amforis bærekraftplattform til å overvåke og følge opp våre leverandører i første ledd på sosiale forhold. BSCI-rapporter har vært våre viktigste inngangsporter til kontinuerlige diskusjoner og forespørsler om forbedringer. Selv om vi anerkjenner begrensningene og utfordringene knyttet til sosiale revisjoner, ser vi på disse som nyttige verktøy for å samle inn data og statistikk på en systematisk måte som muliggjør oversikt og sammenligningsgrunnlag. Levelønn og overtid har vært gjennomgående utfordringer hos våre kinesiske leverandører.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

For å oppnå forbedringer av arbeidsforholdene i leverandørkjeden må vi fortsette å følge opp fokusområdene som har vist seg å ha noen mangler i løpet av 2023. Dette gjelder i hovedsak levelønn, forsikringer og overtid.

<p>Prioritert negativ påvirkning/skade</p>	<p>Diskriminering: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår, men er knyttet til høyere risiko i India og Kina</p>
<p>Overordnet mål :</p>	<p>Ingen diskriminering i vår leverandørkjede. Universelle menneskerettigheter som fremkommer av ILO 100, 101 og FNs CEDAW (konvensjon om avskaffelse av diskriminering av kvinner) må overholdes av alle våre leverandører.</p>
<p>Status :</p>	<p>Internasjonale rapporter viser at diskriminering og undertrykkelse av minoriteter og sårbare grupper fortsatt er et alvorlig problem over hele verden. Ifølge Amnesty International er undertrykkelsen av religiøse og kulturelle minoriteter i Kina et økende problem. Selv om diskrimineringen av uigurer i Kina er historisk forankret, er det indikasjoner på at forholdene bare blir verre. Undertrykkelsen av ytringsfriheten øker også, selv om Kina har hatt en enorm fremgang i økonomisk utvikling og fattigdomsreduksjon de siste tiårene. Det faktum at folk som ønsker å undersøke og adressere undertrykkelsen vil sette seg selv i fare, gjør situasjonen og fremgangen ytterligere komplisert. Mangelen på diskrimineringsvern er et alvorlig problem i det kinesiske samfunnet, og det kan være vanskelig å stole på rapporter og informasjonskilder ettersom kinesiske myndigheter ønsker å dekke over og legge lokk på den kontinuerlige undertrykkelsen.</p> <p>Ifølge Amnestys årsrapport for 2022-2023 har Kina fortsatt systematisk undertrykkelse av etniske minoriteter i Xinjiang og Tibet, det har foregått økt sensur, trakassering og fengsling av personer som praktiserer sin religion eller tro fortsatte. Myndighetene har fortsatt å fengsle menneskerettighetsforkjempere.</p> <p>India har betydelige kjønnsforskjeller, et kastesystem som fortsatt preger store deler av landet og diskriminering av religion, seksuell orientering og sosial bakgrunn. En tidligere ILO-studie rapporterte kvinnelig diskriminering av kjønnsforskjeller på nesten 40%, og innvandrere har omtrent 20% mindre enn lokale arbeidere. Kastebasert diskriminering førte til mer enn 40.000 rapporterte forbrytelser basert på kastetilknytning og Dalit'er var spesielt målrettet.</p>

Mål i rapporteringsåret :

Ta kontakt med Amnesty International for å få veiledning om hvordan man kan håndtere diskriminering i Kina og India. Diskutere risiko og mulige tilnærminger med interessenter som har ulike perspektiver. Videreføre vårt krav om bomullsopprinnelse. Fortsette å minne leverandørene våre på at vi har nulltoleranse for enhver form for diskriminering i leverandørkjeden vår. Gi leverandørene verktøy og informasjon om hvordan de kan bekjempe og håndtere dette emnet.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

I våre "Minimumskrav til leverandører" krever vi at leverandører skal vedta og dele sin policy og retningslinjer for bærekraftig og ansvarlig forretningspraksis, inkludert punkt om anti-diskriminering og anti-trakassering. Disse har hittil blitt brukt som krav til nye leverandører som må oppfylles før man starter samarbeidet. I slutten av 2022 besluttet vi at disse skal gjelde for samtlige førsteleddsleverandører innen 18 måneder og informerte dem om dette kravet. I løpet av 2023 har vi fulgt opp leverandørene for å sikre at de setter opp tilstrekkelig tid og ressurser til å etablere en god policy. I noen tilfeller har vi gitt dem veiledning, eksempler eller tilbakemeldinger for å hjelpe leverandører med å etablere en policy som er i tråd med ILO-konvensjonen.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Innen juli 2024: Alle leverandører i første ledd skal ha sin egen offentlige policy og retningslinjer for bærekraftig og ansvarlig forretningspraksis, disse skal inneholde punkt om anti-diskriminering og anti-trakassering.

<p>Prioritert negativ påvirkning/skade</p>	<p>Vannforbruk i bomullsindustrien: Hovedsakelig relatert til leverandørkjeden i India</p>
<p>Overordnet mål :</p>	<p>Iverksette konkrete tiltak for å redusere vannforbruket i leverandørkjeden vår.</p>
<p>Status :</p>	<p>Ifølge FNs «World Water Development Report» fra 2023 har vannforbruket økt globalt med omtrent 1% per år de siste 40 årene. På grunn av befolkningsvekst, endrede forbruksmønstre og sosioøkonomisk utvikling forventes den å vokse videre i samme takt frem til 2050. På grunn av klimaendringene vil vannmangelen øke totalt sett og forverres i områder der situasjonen allerede er kritisk. Omtrent 10% av verdens befolkning bor i land med høy eller kritisk vannmangel.</p>
<p>Mål i rapporteringsåret :</p>	<p>Undersøke hvordan vi kan spore og måle vannforbruk og vannforvaltning i leverandørkjeden vår.</p> <p>Iverksette konkrete tiltak for å redusere vannforbruket i leverandørkjeden vår. Kommunisere og forklare våre mål til leverandører og få kunnskap fra kompetente interessenter om hvordan vi kan redusere vannforbruket til bomullsplassene våre. Øke intern kunnskap om vannforbruk i vår leverandørkjede er det et første, men viktig steget. Valg av GOTS-sertifisert bomull vil kreve at produksjonsenheter har implementert miljøstyring, inkludert avløpsvannbehandling.</p>

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Mesteparten av bomullen vår er GOTS-sertifisert, og vi har prioritert disse sertifiseringene videre. Innfarging av bomullsgarn skjer i et lukket system for å redusere vannforbruk og avløpsvann på best mulig måte. Vi har eliminert print-metoder som ikke samsvarer med standarder for regulert vannforbruk. Alle våre print er også GOTS-sertifiserte.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

I kommende år håper vi at Amfori BEPI-programmet vil hjelpe oss med å øke kunnskap og kompetanse internt og for våre leverandører. Vi har begynt å samle inn data fra leverandører om vannforvaltning og vannforbruk, men erkjenner at de største vannrisikoene finnes lenger ned i leverandørkjeden vår. Vi må derfor oppmuntre leverandører til å hjelpe oss med å samle inn data fra sine underleverandører, slik at vi kan vurdere mulige tiltak som kan gjøres for å se betydelige forbedringer.

<p>Prioritert negativ påvirkning/skade</p>	<p>Bruk av farlige kjemikalier: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår</p>
<p>Overordnet mål :</p>	<p>Ingen forekomst av forbudte eller farlige kjemikalier i våre produkter. Forekomst av kjemikalier med restriksjoner skal være innenfor gjeldende, oppdaterte og strenge grenseverdier. Redusere og unngå bruk av farlige kjemikalier i leverandørkjeden vår så langt det er mulig. Veilede leverandører med oppdatert informasjon om hvordan de kan erstatte farlige kjemikalier.</p>
<p>Status :</p> <p>Mål i rapporteringsåret :</p>	<p>Det er anslått at innfarging og behandling av tekstiler bidrar til opptil 20 % av den globale industrielle vannforurensningen. Kjemikalier vil til slutt bli sluppet ut i jord og grunnvann, ferskvannskilder eller til sjøs, og kan sette millioner av mennesker i fare. Det er derfor helt nødvendig med tett oppfølging og strenge krav til kjemikaliebruk i leverandørkjeden.</p> <p>Vi vil videreføre våre rutiner for oppdatering av kjemikaliekrav og restriksjoner overfor våre leverandører. Oppdatert Kjemikalieveiledning og X-lister vil bli sendt ut til alle leverandører to ganger i løpet av 2023. Vi vil delta på kurs og webinarer rettet mot kjemikaliebruk og oppdateringer i bransjen.</p> <p>Vi vil fortsette å utføre stikkprøver på utvalgte materialer og prøver fra utvalgte leverandører. Gjennom vår forpliktelse til initiativet "Nei til PFAS" drevet av Chemsec, vil vi fortsette å støtte oppunder et fullstendig forbud mot de evige kjemikaliene. Vi vil ha møter med interessenter om hvordan vi skal håndtere viktige spørsmål knyttet til kjemikalier med våre leverandører. Videre vil vi fortsette å jobbe målrettet med hvordan vi kan redusere kjemikaliebruken ytterligere i leverandørkjeden vår.</p>

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Alle våre leverandører har fått instruksjoner og veiledning for kjemikaliebruk tilpasset deres produksjon. Videre har 100% av våre leverandører akseptert og signert vår kjemikalieavtale. Som tidligere år har vi sendt ut oppdatert kjemikalieveiledning og X-lister til alle leverandører to ganger i løpet av 2023. Relevante medarbeidere har deltatt på kurs og webinarer rettet mot kjemikaliebruk og oppdateringer i bransjen. Det er gjort stikkprøver på utvalgte materialer og prøver fra utvalgte leverandører.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Sende ut oppdatert kjemikalieveiledning og X-lister til alle leverandører to ganger i løpet av 2024. Fortsette å delta på webinarer og kurs for å holde oss oppdatert på lovgivning og utvikling innen forskning på tekstil- og kjemikalier. Velge materialer og prøver for testing og kontroll.

<p>Prioritert negativ påvirkning/skade</p>	<p>Miljøpåvirkning: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår</p>
<p>Overordnet mål :</p>	<p>Redusere miljøpåvirkningen fra vår produksjon og aktivitet.</p>
<p>Status :</p>	<p>Vi erkjenner at vår aktivitet og produksjon har en miljøpåvirkning, og det er behov for kontinuerlige forbedringer og endringer for å sikre bærekraftig utvikling og fremgang. Vi må løse dette på ulike måter og forplikte oss til konkrete tiltak, for eksempel;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Økt bruk av bærekraftige materialer, som resirkulerte og sertifiserte materialer - Stille tydelige og strenge krav til kjemikaliebruk - Kartlegge våre karbonutslipp for å sette konkrete mål for reduksjon - Øke fokus, kunnskap og kompetanse innen sirkularitet og sirkulære prinsipper i design og produktutvikling <p>En av de mest fremtredende risikoene knyttet til produksjon av gummi og viskose er avskoging. Siden avskoging er en av de største bidragsyterne til klimaendringer, må vi iverksette tiltak for å sikre at produktene våre som er knyttet til denne risikoen, kommer fra bærekraftige kilder.</p>
<p>Mål i rapporteringsåret :</p>	<p>Finne passende sertifisering for produkter laget av gummi og viskose. Implementere programvare for å måle klimagassutslipp i Scope 1 og 2. Bli med i "Science Based targets" og forplikte seg til reduksjonsmål i tråd med SBTis kriterier.</p>

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Siden 2023 har vi krevd at bambusviskose og gummi skal være FSC-sertifisert. Alle våre hang tags er FSC-sertifiserte, uten overflatebehandling og 100 % resirkulerbare. Mesteparten av polyestere vi bruker er nå resirkulert, og vi vil fortsette å øke andelen. Vi har gjennomført Scope 1 & 2 klimaregnskap i henhold til GHG-protokollen. I tillegg har vi startet opp arbeidet med Scope 3. Vi har satt mål for våre klimagassutslipp i henhold til Parisavtalen. Vårt veikart for klimatiltak er i ferd med å bli ferdigstilt. (LNG-skip ble brukt for mer enn 40% av vår totale fraktvekt. Dette bidrar til en reduksjon av CO2-ekvivalenter på -29% og en forbedring fra 2022.)

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Fortsette med våre krav til resirkulerte og sertifiserte materialer.

Fortsette med strenge krav til kjemikaliebruk.

Kartlegge våre karbonutslipp for å sette konkrete mål for reduksjoner.

Økt fokus, kunnskap og kompetanse innen sirkularitet og sirkulære prinsipper i design og produktutvikling.

Neste steg for sertifisering av bambusviskose er å øke sporbarheten til hele prosessen og minimere de mest vesentlige risikoene som er knyttet til ytterligere trinn. Vi vil også vurdere hvilke andre tiltak vi kan iverksette for å øke sporbarheten og minimere risikoen.

<p>Prioritert negativ påvirkning/skade</p>	<p>Korrupsjon: Relatert til alle land i leverandørkjeden vår, men er knyttet til høyere risiko i India og Kina</p>
<p>Overordnet mål :</p>	<p>Ingen korrupsjon i leverandørkjeden vår. Transparent og bærekraftig forretningspraksis. Fortsette å bidra og utvikle en integritetskultur blant våre leverandører for å unngå alle former for korrupsjon. Å gjøre forretninger med integritet er den beste måten å bygge langsiktige relasjoner på. Reduksjon av korrupsjon er kjernen i bærekraftsmålene.</p>
<p>Status :</p>	<p>Korrupsjon undergraver styresmaktens evne til å beskytte mennesker, reduserer tillitt til det offentlige, fører til økte sikkerhetstrusler og gjør disse vanskeligere å kontrollere. Videre skaper konflikt muligheter for korrupsjon og undergraver styresmaktenes innsats for å stoppe den.</p> <p>Korrupsjon i leverandørkjeden vår tolereres ikke på noe nivå, og dette er tydelig angitt i vår CoC. Vi erkjenner at risikoen for korrupsjon er høy i møte med land som scorer dårlig når det gjelder åpenhet og transparense.</p> <p>India regnes som det største demokratiet i verden, men regjeringen fortsetter å konsolidere makt og begrense folkets evne til å gjøre motstand. I følge Corruption Perceptions Index var korrupsjonspoengsummen til India i 2023 39 poeng og landet er rangert som nummer #93/180. Scoren har gått ned fra 40 poeng i 2022. Dette betyr at risikoen for korrupsjon i India er høy, og ifølge CPI-rapporten er tilfellet med India spesielt bekymringsfullt.</p> <p>Blant eksempler som bekymrer oss, er det avdekket tilfeller der revisjoner er blitt bestilt og betalt av produsentene for å oppnå bedre resultater. Videre har GOTS avdekket svindel om at "vanlig" bomull er sertifisert som GOTS-sertifisert bomull.</p> <p>På Sri Lanka har protester mot regjeringen forekommet ved gjentatte ganger før 2022, men som et resultat av landets stadig forverrede økonomiske situasjon satte betydelig fart. CPI har blitt redusert de siste årene og rangerer nå Sri Lanka som nummer #115/180 land med 34 poeng, samme som Tyrkia.</p> <p>Korrupsjon kan ifølge rapporter forekomme i Tyrkia hos statlige organisasjoner og forretningspartnere, for eksempel ved å betale bestikkløser, redusere importavgifter eller forfalske offisielle dokumenter. Som Sri Lanka har Tyrkia 34 poeng og er rangert som #115/180 land. Tyrkias poengsum har gått ned med 2 poeng fra siste rapport og har sunket hvert år de siste 10 årene. Risikoen for korrupsjon i Tyrkia er høy.</p>

Ifølge Corruption Perceptions Index var korrupsjonsscoren til Kina fra 2023 42, rangert som 76 av 180 land. Poengsummen har økt siden 2015, men risikoen for korrupsjon i Kina er fortsatt høy. I løpet av de siste to årene har vi økt antall resirkulerte materialer i våre produkter fra Kina. I likhet med tilfellet med GOTS i India, er det risiko for svindel og korrupsjon knyttet til sertifiserte resirkulerte materialer. Økt åpenhet er blant de mest effektive tiltakene for å unngå korrupsjon, og derfor fortsetter vi å få så mye informasjon som mulig om alle leverandører og deres leverandørkjede. Ifølge «Transparency International» var Covid19 ikke bare en helsekrise og økonomisk krise, men også en korrupsjonskrise.

Demokratisk tilbakeslag og undergraving av helsevesenet er blant de store utfordringene i land med høy korrupsjonsrisiko. Vi har alltid sett på korrupsjon som en av våre viktigste risikoer, da vi mener dette kan være et stort hinder for forbedring på andre områder. Vi erkjenner at dette problemet vil være spesielt utfordrende å løse, men anser dette for å ha høy prioritet for å oppnå forbedringer innen sosialt ansvar og ansvarlig forretningspraksis.

Mål i rapporteringsåret :

Sørge for at alle leverandører har vedtatt en policy som er tydelig på nulltoleranse for korrupsjon. Samle inn og sjekke transaksjonssertifikater regelmessig og dobbeltsjekk disse med sertifiseringsorganer. Gjøre bakgrunnssjekker av revisjonsselskaper som utfører tredjepartsrevisjoner.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

I løpet av 2024 har vi fortsatt med tett oppfølging og kontroll av transaksjonssertifikater. Å bygge tillit gjennom langsiktig virksomhet er et av våre langsiktige mål og forpliktelser som vil minimere risikoen for korrupsjon ytterligere.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Kreve transaksjonssertifikater for alt sertifisert materiale, og disse skal sjekkes og kontrolleres fortløpende. Oppfølging av leverandører vedrørende etablering av policy.

3.B Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

For å stanse, forebygge eller dempe negative påvirkninger i forsyningskjeden, har Barnas Hus iverksatt flere tiltak. Generelt jobber vi kontinuerlig både for å forbedre innvirkningen vi har på våre leverandører i de asiatiske markedene og for å kartlegge våre eksterne leverandører. Lenge har hovedinnsatsen vært lagt på Reflex da dette merket representerer mer enn 30 % av omsetningen vår og den mest fremtredende risikoen er knyttet til dette merket ettersom det produseres i Asia. Våre hovedtiltak er beskrevet ovenfor under 3.A.1. De siste årene har vi intensivert arbeidet med Yngri, som representerer ytterligere 11 % av omsetningen vår, for å løfte arbeidet med dette merket opp på nivå med Reflex. I 2022 startet vi arbeidet med de eksterne leverandørene også, slik at vi får løftet kompetansen og arbeidet for hele virksomheten, ikke bare våre egne merker.

Reflex:

- Bruk av RWS-sertifisert ull. Ull er blant våre viktigste råvarer, og forbedringer i denne leverandørkjeden vil ha stor innvirkning på vår natur- og miljøpåvirkning. Arealbruk og vannforurensning er blant de negative faktorene knyttet til ullproduksjon. I tillegg til krav innen dyrevelferd og sosial etterlevelse, sikrer RWS-sertifiseringen også at bønder og gårdseiere må ha progressiv tilnærming til arealforvaltning.

- Bruk av GRS-sertifiserte resirkulerte materialer. Polyester er mye brukt som hovedmateriale for nesten alt yttertøy. Konvensjonell polyester har betydelig negativ innvirkning på miljøet. Dette skyldes hovedsakelig forbruket, ikke-fornybare ressurser og energi. Selv om antall og data om resirkulert polyester kan variere, er det liten tvil om enkelte klare fordeler med det resirkulerte alternativet; - Materialet krever ikke raffinering av ny olje. - Plastflasker som brukes i resirkuleringsprosessen hentes fra fyllinger på land og langs strender og bidrar til å rydde opp disse stedene. - Vannintensitet reduseres da resirkuleringsprosessen av polyester forbruker mindre vann ifht konvensjonell, ny polyester.

- Bruk av GOTS-sertifisert bomull. Bomull er kjent som et vannintensivt fiber. I tillegg til strenge sosiale kriterier i hele leverandørkjeden kontrollert av uavhengige sertifiseringsorganer, gir GOTS-sertifisert bomull også redusert vannforbruk og ingen bruk av farlige plantevernmidler eller syntetisk gjødsel. Disse tiltakene gir både en global lavere miljøpåvirkning, men reduserer også eksponeringen for skadelige kjemikalier og forurensning av luft og vann for lokalsamfunn.

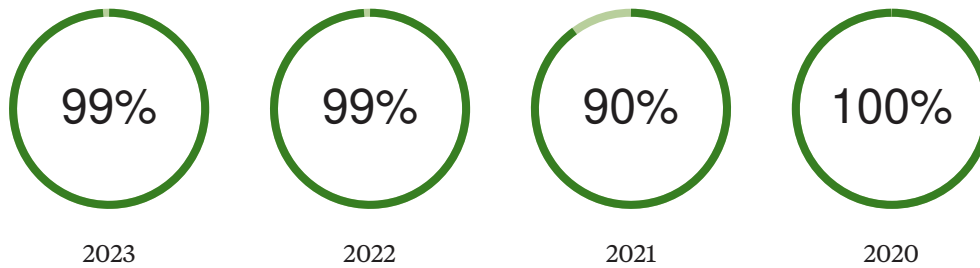
- Strenge kjemikalieforskrifter. Tekstil- og klesindustrien er kjent for et stort spekter og intensiv bruk av kjemikalier. Våre strenge regler, støttet av vårt medlemskap hos Kjemikaliegruppen RISE, gjelder for alle våre plagg. Dette har en stor innvirkning når det gjelder å unngå farlige kjemikalier. Vi bruker Oeko-tex 100 klasse 1 som referanse for de fleste av våre produkter, men har i mange tilfeller enda strengere grenser. Våre kjemikalieforskrifter er tilpasset hver av våre leverandører og produktgrupper for å ha fokus på de spesifikke relevante materialene. Kjemikalieveiledning og forskrifter sendes ut til leverandører to ganger i året.

Yngri:

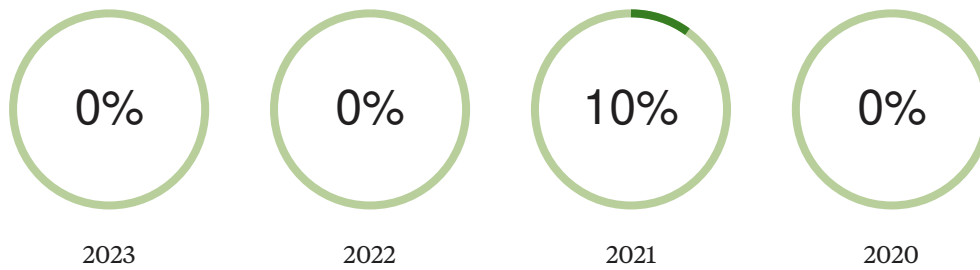
- Vi har god planlegging i vår bestilling og de aller fleste av våre bestillinger sendes med sjøtransport.
- Vi har valgt noen transportere med skip som går på LNG, dette sammen med et mindre importvolum sammenlignet med 2022 reduserer våre utslipp med -18 % CO₂e (WTW)
- Lastebiltransporten øker litt fra EU da vi flyttet produksjonen fra Asia til Polen og også startet med nye kategorier fra EU, vi øker +8 % CO₂e (WTW)
- Vi har gått over til kun FSC-tre på lekene våre og det har blitt godt mottatt, neste steg er å endre all emballasje til FSC
- Vi har også redusert emballasjen på enkelte produkter for å minimere bruken av overflødig emballasje og færre transportere. For eksempel på vinterlek fra Polen hvor det tidligere var nødvendig med 3 lastebiler, brukte vi i år 1 lastebil for samme volum.
- Vi har gått over til OEKO-tex materiell på barnevognene våre og gjennomgår fortløpende andre sertifiseringer vi kan bruke på eksisterende og nye produkter.

Indikator

Sjøtransport Reflex

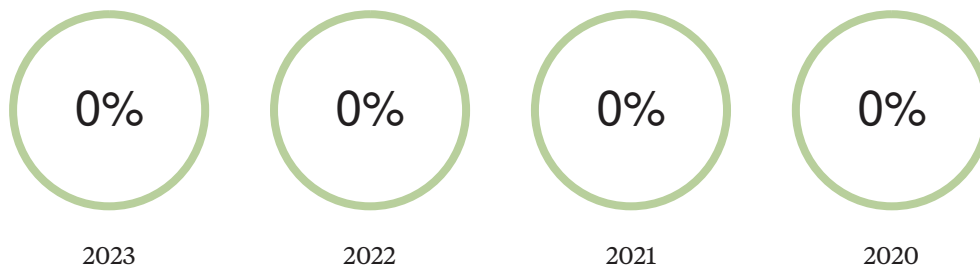

Togtransport Reflex

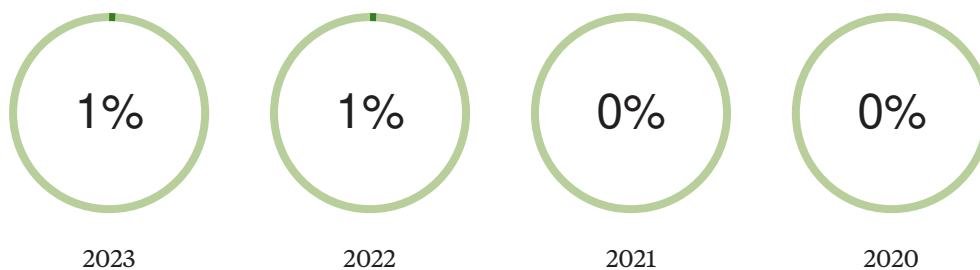
Reflex: Togtransport ikke benyttet siste 2år

Flytransport Reflex

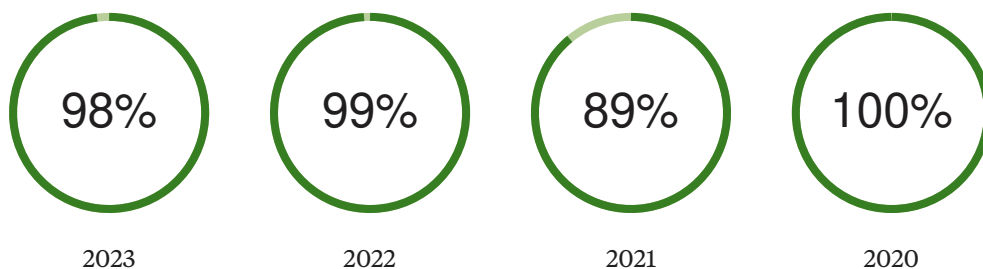
Reflex: Benytter ikke flyfrakt for salgsvareer.

Biltransport Reflex

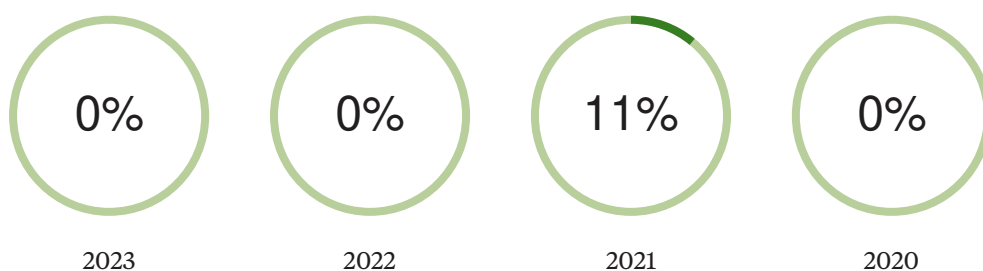

Sjøtransport Yngri

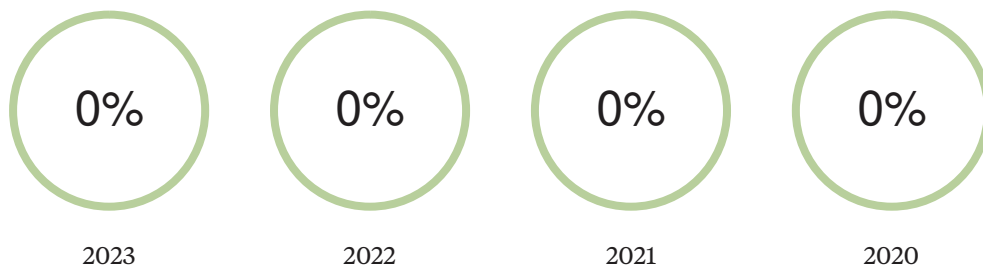
På grunn av krigen har ikke transport med jernbane vært et alternativ og vi har fraktet nesten alt volum til sjøs.

Togtransport Yngri

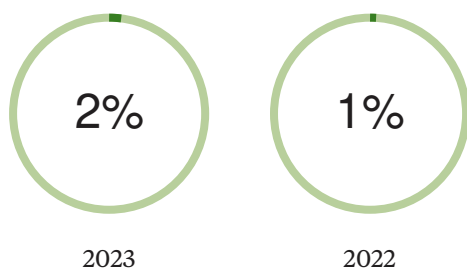
På grunn av krigen har ikke transport med jernbane vært et alternativ og vi har fraktet nesten alt volum til sjøs.

Flytransport Yngri

En mindre bulkflyvning i løpet av året for å fly hjem en viktig sesongvare som var utsolgt. Volumet er godt under 0,1 %

Biltransport Yngri

Nye og utflyttede kategorier fra Asia har fått dette til å øke litt.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Som en del av vår Miljøfyrtårnsertifisering flyttet vi til nye og mer miljøvennlige og energisparende kontorer i 2022. Vi har startet arbeidet med å samle inn data til et miljøregnskap slik at vi kan måle effekten fremover. I den forbindelse har vi kartlagt dagens nivå som vil brukes som baseline for å måle forbedringer fremover. Her beskriver vi både scope 1, 2 og 3. Vi vil jobbe videre med å sette oss mål for hvor vi skal være i 2030.

Miljøvennlige alternativer er et av de viktigste kriteriene ved valg av logistikpartner. De tiltakene som har størst betydning for Barnas Hus er tiltakene iverksatt i sammenheng med Reflex og Yngri Disse er:

Reflex:

Gjennom 2023 deltok vi på et bredt spekter av kurs, webinarer og opplæring for å bygge intern forståelse og minimumskompetanse. Vi har nylig begynt å kartlegge våre klimagassutslipp i henhold til GHG-protokollen. Å definere og innhente best mulig data med relevans har vært vårt hovedfokus for å evaluere og gjøre riktige justeringer.

Som de fleste andre selskaper i tekstilindustrien skjer mer enn 90% av utslippene våre i scope 3 og er relatert til vår produksjon (innkjøpte varer og tjenester) samt oppstrøms transport og distribusjon.

Tiltak Blåbær har iverksatt for å redusere klimagassutslipp er:

- Tilnærmet 100 % sjøtransport i 2023
- LNG-skip brukes for mer enn 40% av vår totale fraktvekt. Reduksjon av CO₂-ekvivalenter er -29% og en forbedring fra 2022.
- Valg av materialer som listet opp i 3.B.1 har også innvirkning på utslipp. Det meste av polyestere er allerede resirkulert, og vi vil fortsette å øke denne andelen også i årene som kommer.

Yngri:

Vi får utslippsrapporter fra våre sjøfraktskip 2 ganger/år, de er veldig detaljerte og gode. De viser utslippene våre og hvordan transporten vår påvirker miljøet. Vi har valgt å legge inn flere bestillinger på alle produktene slik at de dekker leveranser i 6-8 måneder og slik at vi kan planlegge båter som går på LNG der det er mulighet – disse har som regel lengre ledetid og det kreves planlegging. Ved valg av lastebiltransport fra Europa krever vi miljøvennlig transport, hvor vi ved noen anledninger har valgt båt fra Polen til Norge. Vi trenger et sentralt verktøy for å sammenstille all transport i selskapet for å lage vår baseline på de respektive utslippene for å se hvor vi er og hvor mye vi bør redusere frem til 2030 – dette arbeidet er i gang og startet internt hos oss.

Vi har også kartlagt hva slags energiforbruk våre leverandører bruker og hva hver produksjon av en ordre fra oss krever av energiforbruk – dette er også noe vi må få ned i fremtidige verktøy for å kunne måle, følge og sette mål.

- Vi har valgt noen transporter med skip som går på LNG, dette sammen med et mindre importvolum sammenlignet med 2022 reduserer våre utslipp med -18 % CO₂e (WTW)
- Lastebiltransporten øker litt fra EU da vi flyttet produksjonen fra Asia til Polen og også startet med nye kategorier fra EU, vi øker +8 % CO₂e (WTW)

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Å fremme anstendige arbeidsforhold og bærekraftig utvikling i vår forsyningskjede er en viktig del av vår strategi for å opptre på en sosialt ansvarlig måte. For å oppnå dette er vi avhengige av at våre leverandører og forretningspartnere har samme målsetning og jobber aktivt med dette. Vi følger derfor alle våre leverandører tett og pålegger de en del krav som forutsetning for et samarbeid.

Alle leverandører til Barnas Hus må signere en samarbeidskontrakt. Dette inkluderer våre krav til etiske retningslinjer og minimumskrav for forretningsadferd. Dette skal sikre at våre eksterne leverandører følger samme retningslinjer og jobber etter samme verdier som oss når det gjelder samfunnsansvarlig virksomhet. Ca. 50 % av virksomheten vår består av tekstilvarer og det meste av dette produseres i Asia. For å lette forutsigbare bestillinger til disse produsentene legger vi inn våre bestillinger til våre eksterne tekstilleverandører 6 til 12 måneder før levering. Dette hjelper dem med å jobbe forutsigbart mot sine leverandører. Vi forhandler ikke for hardt om prisene de tilbyr eller endrer bestillingene i siste liten, da denne oppførselen vil gjøre det vanskeligere for dem å ta vare på sitt sosiale ansvar.

Å øke vår egen merkevareportefølje er et viktig tiltak for å øke vår kontroll og innvirkning på forsyningskjeden. For våre egne merker har vi implementert følgende:

Reflex:

Tidlig ordreplassering har nå vært implementert i vår innkjøpspraksis i flere år. Dette har blitt positivt mottatt av leverandørene våre, da det muliggjør bedre planlegging og reduksjon av høye topper i produksjonstider.

I tillegg til de mange fordelene som tidlig ordreplassering vil ha for våre leverandører og deres produksjonsplanlegging, vil dette også redusere risikoen for overdreven overtid, uautoriserte underleveranser og uansvarlig sourcing.

Vi har fortløpende og jevnlig kommunikasjon med våre leverandører for å muliggjøre best mulig prognoser og produksjonsplanlegging. Hvis vi av en eller annen grunn ikke er i stand til å sende den formelle innkjøpsordren så tidlig som vi har planlagt, bekrefter vi ordrevolumet/antallet til leverandørene slik at de kan kjøpe inn materialene og starte planlegging så tidlig som mulig.

I løpet av 2023 opplevde vi en kort periode med utsatte betalinger til våre leverandører da Barnas Hus var i en situasjon med overfylt lager som videre resulterte i begrenset kontantstrøm. Problemet ble løst innen relativt kort tid, men slike hendelser kan være svært problematiske ettersom leverandører har løpende kostnader og utgifter, og da er avhengig av betalinger i tide fra sine kunder og partnere.

Forutsigbarhet og stabilitet overfor våre leverandører er også viktig for oss.

For å kunne måle og vurdere hvordan vår innkjøpspraksis oppleves av våre leverandører, ber vi regelmessig om ærlige og konstruktive tilbakemeldinger. Vi oppfordrer leverandørene til å ha en løpende dialog med oss for å sikre at vi kan tilpasse oss og gjøre forbedringer. I tillegg sender vi jevnlig ut spørreskjemaer til alle leverandører i første ledd for å kartlegge vår innkjøpspraksis. Tidligere kartlegginger ble gjort tidlig i 2021 og juli 2022. 100 % av leverandørene i første ledd ble bedt om å gi tilbakemelding, og 94 % av dem svarte. For å unngå for mange spørreskjemaer bestemte vi oss for å ikke gjennomføre ny kartlegging i 2023, men å vente til midten av 2024.

Vi jobber målrettet for å oppnå direkte relasjoner med våre leverandører/produsenter. Bruk av agenter og mellomledd gjør kommunikasjonen mindre effektiv og kan også redusere kontroll og oversikt. I tilfeller der vi jobber gjennom en agent, krever vi at agenten gjør regelmessig og omfattende oppfølging for å sikre at vi får så mye innsikt som mulig.

I arbeidsgruppen LIC har vi diskutert og fokusert på Fair Payment Terms i løpet av 2023. Noe vi har blitt bevisst på gjennom disse diskusjonene og workshopene er at vi har begrenset innsikt og informasjon om hvordan leverandører vurderer og bestemmer sine betalingsbetingelser, inkludert beløp på depositum, betaling og forfallsdato. I løpet av det kommende året ønsker vi å ha åpne samtaler med leverandører for å bedre kunne forstå deres perspektiver, behov og erfaringer. Vi ser behovet for økt innsikt dersom vi skal forbedre vår innkjøpspraksis og rutiner knyttet til betalingsbetingelser og likeverdige partnerskap.

Yngri:

I 2022 startet vi med å legge inn bestillinger for en lengre periode, dette arbeidet har vi fortsatt i 2023. Og i 2023 kunne vi spisse det ytterligere ettersom vi fikk bedre erfaring internt men også et bedre samarbeid med våre leverandører som vi kan gi disse prognosene over lengre tid. Dette hjelper dem med å planlegge produksjon og innkjøp.

I løpet av året har vi også flyttet en del produksjon fra fabrikker der vi hadde ett produkt til fabrikker der vi har flere produkter, dette for bedre å kunne planlegge innkjøp, frakt og større påvirkningskraft. Og vi henter alltid inn nye produkter i fabrikker der vi allerede har samarbeid.

I begynnelsen av 2023 måtte vi pause enkelte bestillinger på fabrikken, dette da vi hadde for mye på lager. Dette hadde skjedd på grunn av kaoset som rådet i sjøfrakten i 2022. Vi hadde en tett dialog med fabrikker for å se at det ikke påvirket dem økonomisk og i andre del av 2023 valgte vi å sende hjem alle disse bestillingene. Vi trekker aldri tilbake en ordre med mindre den skader mennesker eller miljøet.

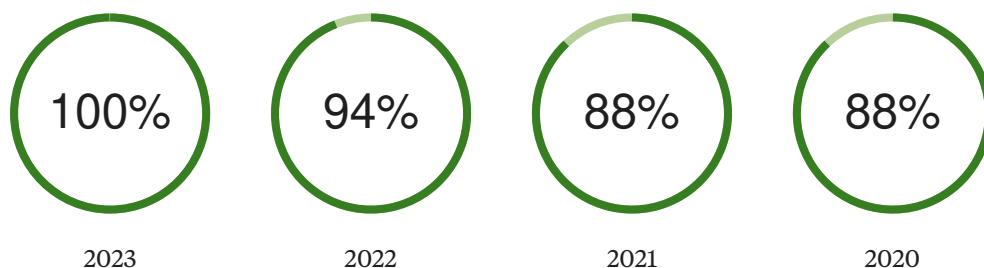
I januar 2024 besøkte vi messen i Hong Kong hvor vi møtte eksisterende og nye leverandører, vi diskuterte nåværende samarbeid og fremtiden. Vi dro også til Kina hvor vi besøkte strategisk viktige fabrikker for oss både i Nord- og Sør-Kina, hvor vi hentet inn nye produkter på stedet og hadde en dialog om bærekraft og BSCI-rapportene for hver fabrikk.

For nye leverandører er det et krav at de signerer CoC, minimumskriterier, vår avtale og vi besøker alltid nye fabrikker selv før eller under produksjon.

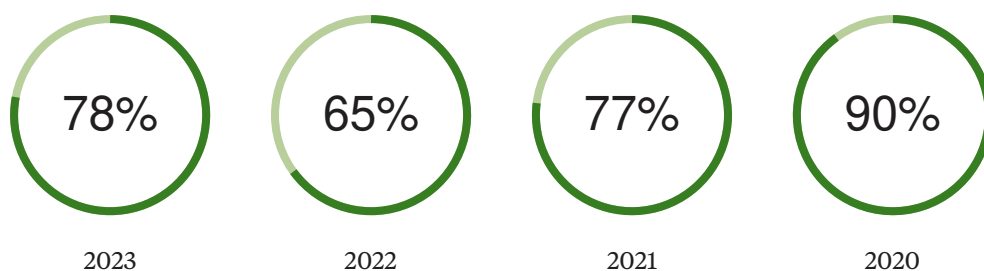
Vi vurderer fortløpende om vi kan flytte produksjonen nærmere oss, primært til EU, hvor vi har startet 2 nye samarbeid i 2023.

Indikator

Prosentandel av Reflex-leverandører som selskapet har hatt et forretningsforhold til i 3 år eller mer

Andel Yngri-leverandører som selskapet har hatt et forretningsforhold til i mer enn 3 år

4 nye leverandører i løpet av 2023, dette fordi startet ny produksjon innenfor nye kategorier i EU. Flyttet også noe produksjon innen Kina.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Barnas Hus jobber med å øke fokuset på sertifiseringer hos levereandørene. Dette gjør vi ved å rapportere på sertifiseringer og ved å kreve en oversikt over produkter med sertifisering hvert år. I tillegg kommuniserer vi viktigheten av dette for oss og har det som et viktig kriterie ved inntak av nyheter. Vi jobber i en bransje der sikkerhet og sosialt ansvar er viktige verdier så dette er i tråd med deres egen tenkning selv om fremgangen går langsommere enn vi ønsker.

Når det gjelder våre egne merkevarer, hvor vi kan kontrollere utviklingen 100%, har vi iverksatt flere tiltak:

Reflex:

I løpet av 2023 har vi fortsatt å prioritere sertifiseringer som OekoTex, GOTS, RDS (Responsible Down Standard), RWS (Responsible Wool Standard), FSC (Forest Stewardship Council) & GRS (Global Recycled Standard).

OekoTex standard 100 er en sertifisering som sikrer at sluttproduktene ikke inneholder allergifremkallende eller skadelige kjemikalier. Klasse 1 er den strengeste produktklassen og gjelder for produkter for babyer og barn opp til 3 år. Klasse 2 omfatter alle produkter med hudkontakt. Vi sikter mot klasse 1-sertifisering på alle plagg.

GOTS (Global Organic Textile Standard) er en sertifisering for økologiske tekstiler som må oppfylle både miljømessige og sosiale krav gjennom hele produksjonsprosessen. Dette gjelder fra hele prosessen fra bonden og arbeiderne og til ferdigstilling av sluttproduktet. GOTS dekker behandling, produksjon, pakking, merking,

handel og distribusjon av alle tekstiler laget av minst 70% sertifiserte økologiske fibre.

RDS (Responsible Down Standard) brukes for alle produkter i vår portefølje som inneholder dun. Dette er en global sertifiseringsordning som stiller spesifikke krav til dyrevelferd. Levendeplukking og tvangsføring er forbudt, og RDS-down vil kun stamme fra dyr som allerede er brukt til matproduksjon. Da standarden ble oppdatert i 2019 ble det også lagt til noen nye krav for å forbedre standarden for dyrevelferd.

Vi krever at alt ullgarn skal være sertifisert med RWS (Responsible Wool Standard). Dette skal sikre dyrevelferd og ansvarlig produksjon ved å sikre at ullen kommer fra gårder med en progressiv tilnærming til arealforvaltning, og fra sauer som har blitt behandlet i henhold til oppdaterte dyrevelferdsstandarder.

GRS (Global Recycled Standard) er sertifiseringen vi bruker for resirkulerte materialer. Dette sikrer sporbarhet gjennom hele produksjonsprosessen. For vårt yttertøy med tekniske krav er syntetiske fibre fortsatt det mest hensiktsmessige, og bruk av resirkulert materiale har blitt ansett som et skritt fremover for å minimere utslipp og miljøavtrykk.

I 2022 implementerte vi FSC (Forest Stewardship Certification) for våre hangtags. Denne sertifiseringen sikrer at produktene kommer fra ansvarlig forvaltede skoger som gir sosiale og miljømessige fordeler. Ettersom vi jobber for å øke fokus på sirkularitet, er det viktig for oss å sørge for at våre produkters hangtags er 100% resirkulerbare. I løpet av 2023 har vi også krevd FSC-sertifisering for bambusfibre og naturgummi. Dette var blant noen av de vesentlige risikoområdene som vi oppdaget og påpekte i fjorårets risikokartlegging. Sertifisering vil ikke fjerne, men redusere risikoen, og er et skritt videre for å forebygge og redusere negativ innvirkning.

Bionic Finish ECO er tekstilbehandlingen som vi bruker til alle våre tekniske ytterplagg. Dette er garantert fritt for PFAS/fluorkarbon og andre skadelige stoffer. Vi har nulltoleranse for PFAS i vår produksjon. Bionic Finish ECO er en av flere tiltak vi gjør for å sikre at dette følges opp og garanteres for.

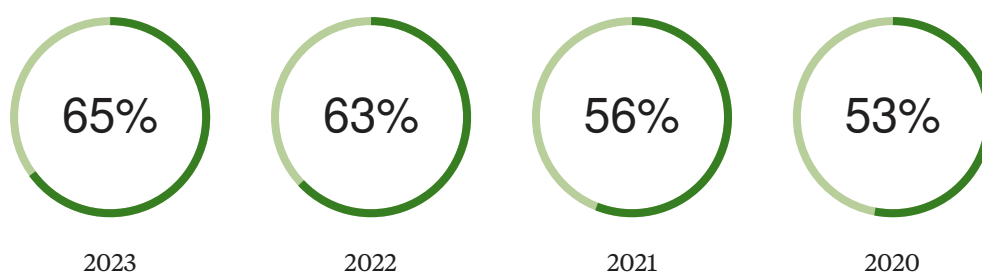
Vi mener fortsatt at sertifiserte materialer og produkter er viktige verktøy for å stille konkrete krav og standarder for vår produksjon, samt øke transparensten i forsyningskjeden. Det er imidlertid viktig for oss å være kritiske og årvåkne når det gjelder risiko for korrupsjon og dokumentforfalskning.

Yngri:

Yngri er et merke i mange forskjellige kategorier, hvor noen produkter ikke har sertifisering bortsett fra produktsikkerhet og CE. Vi valgte likevel å bytte produkter på for eksempel barnevogner. Våre barnevogner i dag har OEKO-tex stoffer, men pga forskrifter kan de ikke sertifiseres - alle nye stoffprodukter hos oss har OEKO-tex og sertifisering der det er mulig. Alle trelekene våre har også FSC-sertifisering ettersom vi byttet til det treet i 2023. Vårt arbeid med dette fortsetter, til tross for noen opp- og nedturer, ser vi noen muligheter, men det kreves også noen endringer i bransjen for å oppnå visse sertifiseringer. Vår hovedagent hjelper oss med å sikre dokumentasjon på stedet.

Indikator

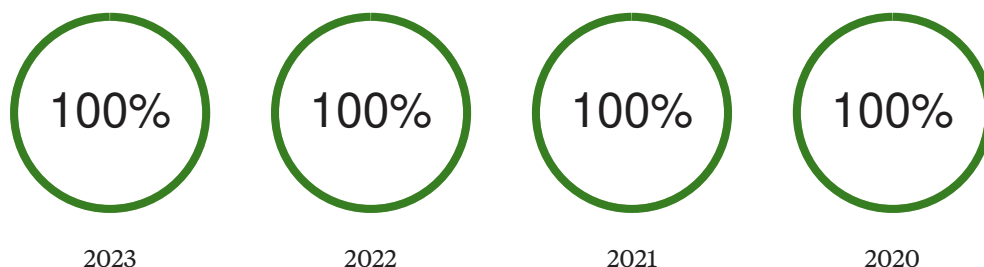
Reflex: Prosentandel av artikler sertifisert med OEKOTEX 100

Reflex: Prosentandel av OEKOTEX 100 merkede og sertifiserte varer etter antall av totalt antall Reflex-plagg.

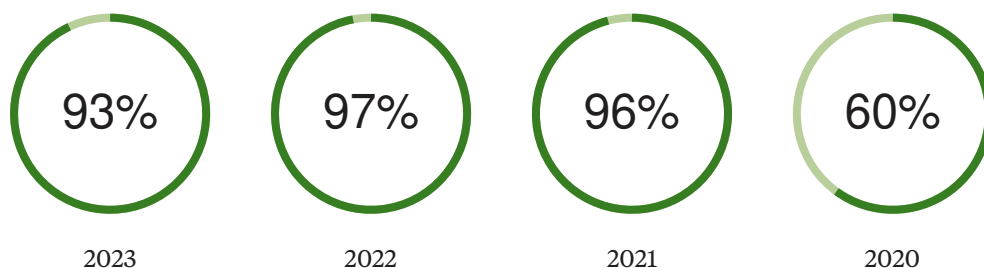
Flere av våre leverandører som ikke er OEKOETEX-sertifisert, er imidlertid forpliktet til å bruke kun OEKOTEX-sertifiserte materialer i henhold til våre spesifikasjoner og tech-packs. Totalt 87% (etter antall) av alt innkjøp 2023, er enten sertifiserte plagg, eller 100% laget av OEKOTEX-sertifiserte materialer. Dette er en økning fra 2022 som lå på 79%.

Reflex: Prosentandel dunplagg med RDS-sertifisert dun

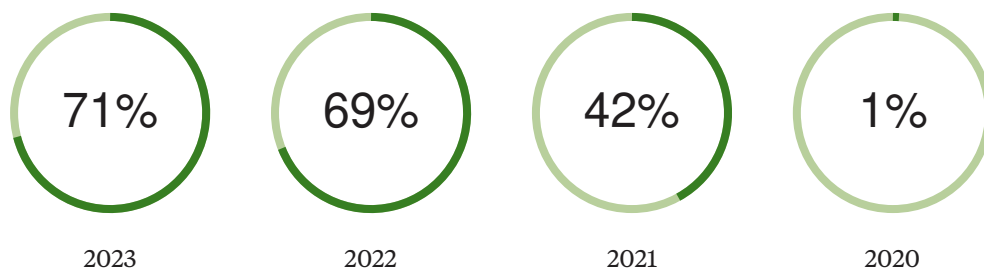
Reflex: Prosentandel plagg som inneholder RDS-dun, av total andel plagg som inneholder dun.

Reflex: Prosentandel bomullsplagg laget med sertifisert økologisk bomull

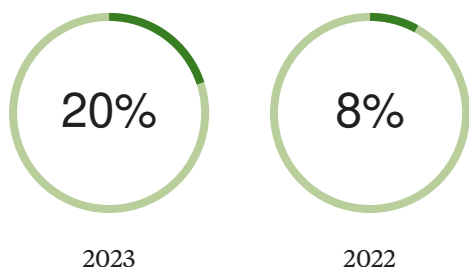
Reflex: Prosentandel bomullsplagg med sammensetning på minimum 50 % bomull laget av sertifisert økologisk bomull etter antall. GOTS- og OCS 100-sertifisering. Prosentvis reduksjon fra siste 2 år er et resultat av økt innkjøp av varer som økologisk bomull ikke er tilgjengelig i dagens leverandørkjede.

Andel plagg (etter antall) syntetiske materialer laget av minst 65 % sertifiserte resirkulerte materialer

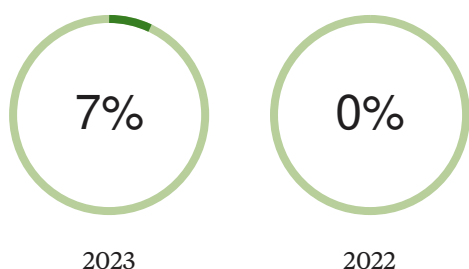
Reflex: Plagg som inngår i ovennevnte verdier er: teknisk yttertøy, PU-regntøy, fleece-mellomlag, polyesterundertøy og badetøy.

Yngri: Prosentandel av artikler sertifisert med OEKOTEX 100

Barnevogner har i dag Øko-tex tekstiler men kan ikke sertifiseres etter regelverket, de er imidlertid inkludert i talen over.

Yngri: Prosent fsc-sertifisering av totalt leker

100 % tre leker er fsc-sertifisert, men tre leker står for kun 7 % av volumet.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Det er viktig for Barnas Hus at de ansatte i vår forsyningskjede har rett til å søke en fagforening eller enkeltperson som kan representere dem i dialogen med ledelsen om spørsmål rundt lønn, timer og arbeidsvilkår. Vi stiller klare krav til produsentene av våre egne merkevarer:

Reflex:

Et av våre minimumskrav til leverandører er at arbeidstakerrepresentasjon skal være etablert og funksjonell på alle fabrikker/arbeidssteder. En arbeidstakerrepresentant skal velges fritt av arbeidstakere, og vi ber leverandører om å oppfordre arbeidstakere i alle aldre, kjønn, etnisk bakgrunn og alle stillinger i selskapet til å stille til valg. Det skal være 1 representant per 50 arbeidstakere. Arbeidstakerrepresentanten skal kunne få gjennomført og utført alle sine funksjoner på arbeidsplassen for å muliggjøre best mulig kommunikasjon og samarbeid mellom arbeidstakerne og ledelsen.

Dette er spesielt viktig i land og områder der uavhengige fagforeninger ikke er lovlige, slik tilfellet er i Kina. I samarbeid med Kina har vi fokus på å kommunisere god praksis, kreve kontinuerlige forbedringer og muliggjøre kontinuerlig dialog.

Gjennom vårt medlemskap i Amfori håper vi å kunne implementere et system for klagemekanismer i vår leverandørkjede som vil muliggjøre anonyme tilbakemeldinger fra arbeidere om klager, potensielle konflikter eller brudd. Dette prosjektet vil snart være tilgjengelig i India, og i løpet av 2024 planlegger Amfori å skalere opp og forberede implementering også i Kina.

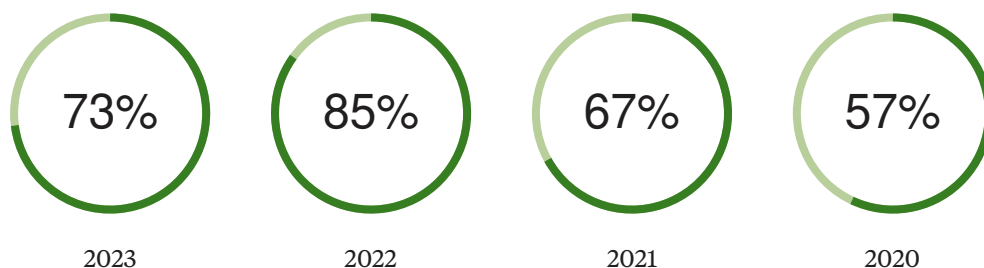
Yngri:

Et av våre krav er at hver fabrikk skal ha en ansattrepresentant, og dette har vi jobbet med å kartlegge i løpet av 2023. Vi har brukt BSCI, vår hovedagent og egne besøk som verktøy – der vi ba om å få møte og intervju de ansattes representant på stedet, samtidig som vi forteller ledelsen i fabrikkene viktigheten av at dette fungerer og det er en klagemekanisme. Vi ser at dette mangler i flertallet av fabrikkene og noe vi jobber aktivt med og vil jobbe med i løpet av året – BSCI revisjonsrapportene gir oss viktig informasjon om dette og vi følger opp. Vi har også sett positive elementer under våre besøk hvor noen fabrikkene har valgt å promotere folk i ulike avdelinger

som gjør en god jobb og følger verdiene som finnes. Ved et besøk i januar fikk vi se personalstyret hvor en person i pakkeavdelingen ble valgt ut til å rykke opp, hvor de skrev i detalj hva personen hadde gjort bra.

Indikator

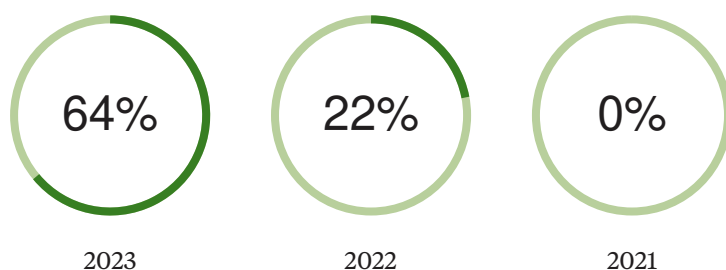
Andel leverandører med annen arbeidstakerrepresentasjon enn fagforening

Reflex/Blåbær:

Vår statistikk er basert på både tredjepartsrevisjoner og våre egne besøk på fabrikker (senest september 2023). Under den siste reisen til Kina opplevde vi et tilbakeslag på noen fabrikker i forhold til arbeiderrepresentasjon og deres potensial til å påvirke. På grunn av dette har vi vært strengere i våre vurderinger og har registrert en lavere score i denne KPI-en. Når det er sagt fikk vi gleden av å møte mange av arbeiderrepresentantene hos mange av våre andre fabrikker.

Andel leverandører med annen arbeiderrepresentasjon enn fagforening

Yngri:

Under vår undersøkelse ser vi en økning, men vi mangler fortsatt tilbakemeldinger fra noen fabrikker.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

De ansvarlige for våre egne merkevarer Reflex og Yngri innehar høy kompetanse, etter engasjement og kursing over mange år allerede. Fokus fremover blir å løfte kompetansen på de stillingene som jobber med våre eksterne leverandører, dvs. innkjøp og kategori. Disse følger også opp at våre eksterne leverandører også har nødvendig fokus og kompetanse på etisk handel og bærekraftig virksomhet. Vi har definert hvilke stillinger som krever opplæring og kompetanseheving internt. Vi har startet med kursdeltakelse for disse, primært Etisk Handel Norge sine kurs, samt kurser de ansatte selv skulle ønske å delta på.

Vi har som målsetning at alle som jobber i kategori- og innkjøpsavdelingen deltar jevnlig på kurser gjennom året fremover. Når det kommer til de ansvarlige for våre egne merker er nivået på kompetansen naturlig nok vesentlig høyere og arbeidet mer omfattende.

Reflex:

Gjennom vårt medlemskap i Kemikaliegruppen RISE har vi implementert en kjemikalieveiledning og skreddersydde X-lister som sendes ut til alle leverandører to ganger i året. Oppfølging av disse, samt råd om hvordan man kan erstatte kjemikalier for å være i samsvar med fremtidige restriksjoner på et tidlig stadium, gjøres fortløpende.

For å støtte våre leverandører i å etablere et funksjonelt arbeiderrepresentasjons-/arbeidstakerutvalg sendes det ut ressurser & retningslinjer. Det blir også gjort regelmessige evalueringer og oppfølginger av leverandørenes BSCI-rapporter.

Vi kommuniserer kontinuerlig til våre leverandører hvordan økt fokus og prioritering av bærekraft og sertifiseringer vil kunne ha mange fordeler samt gjøre dem mer konkurransedyktig. Trinn for trinn ser vi forbedringer på hvordan de iverksetter tiltak, kommer med forslag og deler verdifull informasjon for å hjelpe oss alle med å forbedre oss.

I løpet av 2022 ble vi med i nettverket Amfori. Vårt mål med dette medlemskapet var å integrere et system og verktøy for å få bedre kontroll og oversikt over vår leverandørkjede, samt å jobbe mer systematisk for forbedringer sammen med våre leverandører. Amfori Academy har et bredt tilbud av kurs innen ulike emner som også er tilgjengelig på våre leverandørers lokale språk.

I løpet av 2023 har vi oppfordret flertallet av våre leverandører til å delta på opplæring og webinarer for å styrke sin kompetanse og kunnskap om både sosial og miljømessig bærekraft. Vi har erfart at det er stor forskjell på de ulike leverandørene, ikke bare når det gjelder kompetansenivå, men også generell interesse for og vilje til å utvikle seg innenfor dette området. Mens noen leverandører deltar regelmessig på kurs på eget initiativ, er andre mer avventende og må motiveres til å iverksette tiltak. Dette vil være et kontinuerlig fokusområde i løpet av 2024.

Yngri:

Som tidligere år har vi delt vår strategiplan, arbeid og mål vedrørende vårt bærekraftsarbeid med vår hoved agent, vi har drevet nettmøter og møttes også fysisk da de besøkte Sverige to ganger i 2023 og vi besøkte dem tidlig i 2024. Vi ser en positiv forbedring og forståelse for hvert år som går.

I 2023 sendte vi ut et spørreskjema til våre fabrikker for å få en bedre forståelse av dem og for at de skulle forstå oss. Dette har resultert i gode fremskritt for oss, men vi har et stykke igjen med noen fabrikker.

I løpet av året har vi også vært på kurs hos Etisk Handel Norge og ETI Sverige, hvor fokuset var på klimaet og arbeidssituasjonen i Kina.

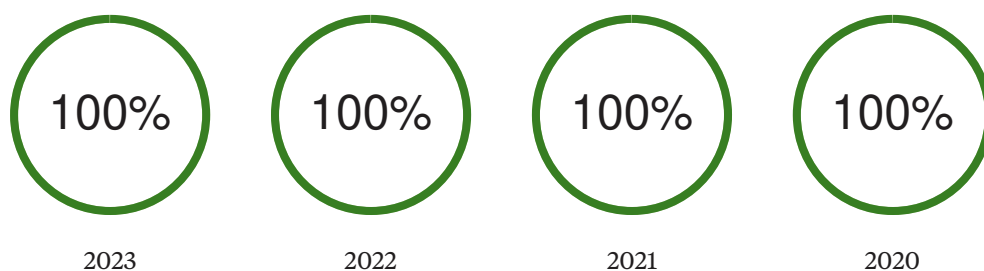
Internt har bærekraft fått mer fokus i vår bedrift, hvor det var på agendaen på alle møter og de ønsker å heve kompetansen til hele bedriften.

Fokus for oss i 2024 vil være å få enda bedre kompetanse på måling av klima og få de riktige verktøyene til dette og fortsatt arbeid med våre fabrikker i Kina med bedre kontroll over hele leverandørkjeden.

Indikator

Reflex: Antall leverandører som har mottatt oppdatert kjemikalieveiledning og tilpasset oppfølging

Kjemikalieveiledning og X-lister med relevante grenseverdier tilpasses hver enkelt leverandør og deres produksjon.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikklser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Barnas Hus har implementert våre egne Code of Conduct, både internt og overfor våre leverandører. I år har vi i tillegg definert våre egne retningslinjer for korrupsjon. Kravene til egen virksomhet er kommunisert på vår hjemmeside:

<https://www.barnashus.no/policy-for-baerekraftig-forretningspraksis>

<https://www.barnashus.no/globalassets/barnashus/barnas-hus-norge-as-retningslinje-korrupsjon-1.pdf?ref=7187C3B582>

Våre leverandører og partnere kan forvente av Barnas Hus AS at vår innkjøpspraksis styrker, og ikke undergraver, deres mulighet til å levere på våre krav knyttet til mennesker, samfunn og miljø. Barnas Hus AS søker alltid samarbeid for å oppnå ansvarlig forretningsførsel. Vi vil imidlertid avslutte forretningsforhold eller andre former for samarbeid dersom vår leverandør eller partner ikke oppfyller våre forventninger til ansvarlig forretningsadferd.

Krav til eksterne leverandører i virksomheten

Vi forventer at våre leverandører og partnere jobber fokusert og systematisk for å overholde våre retningslinjer for leverandører, herunder våre etiske retningslinjer, som dekker grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, antikorrupsjon, dyrevelferd og miljø. Våre leverandører skal:

- Følge våre retningslinjer for leverandører, inkl. våre etiske retningslinjer, minimumskrav og nulltoleranse for korrupsjon
- Gjennomføre due diligence for ansvarlig forretningsadferd. Dette innebærer; gjennomføre risikovurderinger for å identifisere potensiell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø og for å stoppe, forhindre og redusere slik påvirkning. Tiltakene som settes inn må overvåkes og effekten vurderes. Tiltakene som tas må kommuniseres til de som er berørt av handlingene dine. Dersom leverandøren er ansvarlig for den negative påvirkningen/skaden, er de ansvarlig for å yte utbedring.
- Vise vilje og evne til kontinuerlig forbedring for mennesker, samfunn og miljø gjennom samarbeid
- På forespørsel fra Barnas Hus AS kunne dokumentere hvordan de, og potensielle underleverandører, jobber for å følge retningslinjene
- Dersom leverandøren etter flere forespørsler fra Barnas Hus AS ikke viser vilje eller evne til å følge retningslinjene for leverandører, vil samarbeidet avsluttes
- Ha et system på plass for å håndtere klager knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon
- Unngå handel med partnere som har aktiviteter i land der en handelsboikott er pålagt av FN og/eller norske myndigheter.

For våre egne merkevarer

Blåbær har nulltoleranse for korrupsjon og bestikklser. Dette er tydelig angitt i vår policy for egen virksomhet samt våre retningslinjer for leverandører. Da vi ansatte en ny person til teamet vårt i slutten av 2022, gjorde vi en ny gjennomgang av retningslinjene våre for leverandører for å sikre at alle punkter var tydelige. Antikorrupsjon var et av temaene som ble trukket frem.

Vi erkjenner at bekjempelse av korrupsjon er en utfordrende aktivitet som krever et bredt spekter av innsats og

tiltak. Hvordan disse er integrert i vårt daglige arbeid og rutine er også nærmere beskrevet under beslektede temaer.

Relatert til Yngri har vi sendt ut vår oppdaterte policy og CoC til alle leverandører, de har signert og akseptert. I disse dokumentene har vi spesifisert følgende «. Korrupsjon i noen form er ikke akseptert, inkludert bestikkelser, utpressing, tilbakeslag og upassende private eller profesjonelle fordeler til kunder, agenter, entreprenører, leverandører eller ansatte til slike parter eller myndighetspersoner.»

Vi tar ikke imot gaver av noe slag fra noen leverandører, og vi forventer at de gjør det samme – i løpet av 2023 har vi oppdatert våre interne dokumenter angående korrupsjon og alle ansatte har blitt informert.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Barnas Hus har Miljøtårnsertifisert både hovedkontoret, lageret og alle butikkene. Ved nyåpninger er dette også et krav. Kjeden gjennomgår jevnlig resertifiseringer. Ila. 2023 har kjeden også fått på plass et effektivt varslingsverktøy i vårt HRM system, Simployer.

Reflex

Forretningsreiser:

Pandemien og de følgende reiserestriksjonene har påvirket vårt tankesett og bevissthet når det gjelder forretningsreiser. Vi ser alltid på muligheten for å delta på møter og webinarer online for å unngå unødvendige utslipp fra transport og reiser. I de tilfellene vi blir nødt til delta fysisk på kurs eller møter, forsøker vi alltid å reise så miljøvennlig som mulig. Dette har blitt vår nye standard, og vil fortsette, selv om verden nå har åpnet opp for mer reiseaktivitet. Pandemisituasjonen har med andre ord gitt oss noen erfaringer og innsikter når det gjelder reisepolicy og reisefrekvens. Digitale alternativer har faktisk vist seg å være bra for noen formål.

Vareprøver:

De siste årene har vi jobbet med å redusere antall vareprøver i våre design- og produktutviklingsprosesser. For å spare ressurser, materialforbruk og for å redusere utslipp fra frakt, er færre prøver gjennom hele prosessen et konkret tiltak som er integrert i våre arbeidsprosesser. Dette har for eksempel krevd aksept fra kunden for å godkjenne design og utvikling basert på skisser og bilder, noe som noen ganger kan være risikabelt og utfordrende.

Vårt fokus på langsiktige relasjoner og gjensidig tillit med kunder og leverandører har imidlertid hjulpet oss i en positiv retning som vil bli tatt videre.

I arbeidet med design og produktutvikling vil det imidlertid være nødvendig med en viss mengde prøver for å sikre at kvalitet, mål, materialer og andre detaljer er korrekte og i henhold til våre krav. Etter hver produksjonssyklus samler vi alle vareprøvene og donerer dem til SAS juleflyet. Dette er et veldedighetsinitiativ som hjelper vanskeligstilte barn i Baltikum. Samarbeidet initieres av BH Nordic/Barnas Hus.

Yngri

Nettmøter har blitt en stor del av hverdagen vår siden Covid og til tross for at vi i dag kan reise fritt til alle land, har vi sluttet å reise – det fungerer godt og greit for oss å ha nettmøter. Noen ganger må vi reise og velge miljøvennlige alternativer som f.eks. når du besøker Oslo er det ofte med tog hvis mulig.

Ettersom vi jobber med produkter i mange ulike kategorier, er produktprøver viktige for oss da vi skal sjekke funksjon, sikkerhet og kvalitet. Alle våre produktprøver er donert til organisasjoner som hjelper barn eller foreldre, som f.eks kirken.

Vi har også en dialog med våre fabrikker om hva vi kan gjøre med eventuelt avfall fra vår produksjon.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåking av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåking og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere virksomhetens implementering og arbeid med aktsomhetsvurderinger, og hvordan evalueringen gjennomføres i praksis:

Konsernsjefen har det overordnede ansvaret for forretningspraksis knyttet til bærekraft, menneskerettigheter og arbeidstakernes rettigheter i BH Nordic AS og Barnas Hus Norge AS. Videre har kategori- og innkjøpsavdelingen, hvor alle innkjøpene besluttes og gjennomføres i praksis, ansvar for å følge opp og implementere selskapets retningslinjer og strategi.

Det operative arbeidet med å følge opp våre leverandører gjøres av et team bestående av to representanter fra Blåbær Produksjon, to representanter fra Yngri og kategoridirektøren. Kategoridirektøren følger opp de eksterne leverandørene sammen med kategori- og innkjøpssjefer. Fokus på å formidle Barnas Hus verdier gjennom samarbeidsavtalen og i forretningsmøter.

Tiltak for våre egne merker beskrives detaljert under. Når det gjelder tiltak for oppfølging av våre eksterne leverandører så jobber vi med å få alle disse inn på vår samarbeidsavtale, som inkluderer vår Code of Conduct og minimumskrav. Målet er 100 % etterlevelse av Code of Conduct og å få alle de 20 største leverandørene med på den nye samarbeidsavtalen ila. 2024.

Reflex:

I Blåbær har vi etablert rutiner for å måle og evaluere resultater fra vårt bærekraftsarbeid. Disse rutineene er integrert i våre daglige arbeidsprosesser og i våre innkjøpsrutiner. Den regelmessige og daglige oppfølgingen gjøres av bærekraftsansvarlig, mens vår administrerende direktør har det overordnede ansvaret og myndigheten til å ta beslutninger. Overordnede beslutninger om bærekraftsarbeid diskuteres også i regelmessige møter med alle ansatte.

De siste årene har vi jobbet målrettet for å integrere bærekraft og ansvarlig forretningspraksis i vårt overordnede arbeid og forretningsutvikling, i alle ledd av vår produksjon. Det betyr at vi, fra idé og design til sluttvarer, tar sikte på å ta beslutninger som er basert på funn og erfaringer fra vår risikovurdering. Ansvar må integreres i det daglige arbeidet for alle våre ansatte.

- Allerede tidlig i design- og utviklingsprosesser planlegger og spesifiserer vi bruk av samme materialer og farger i et bredt spekter av produkter for å redusere negativ påvirkning fra farging og andre produksjonsprosesser.
- Vi har introdusert et lite utvalg av produkter fra rester av lagerstoffer og vil fortsette å gjøre det i kommende sesonger. Dette vil redusere materialavfall og forhåpentligvis vise både produsenter og forbrukere viktigheten av ansvarlig utnyttelse av materialer og ressurser.
- Det siste året har informasjon og oppdateringer fra leverandører blitt samlet og organisert internt i dokumenter og mapper for hver leverandør. Etter hvert som mengden sertifiseringer, revisjonsrapporter etc har økt betraktelig, har vi sett behovet for et bedre og mer organisert verktøy. I 2022 ble vi medlem av Amfori for å forbedre systemet vårt og for å få bedre oversikt over leverandørene våre. Dette fellesskapet tilbyr et rammeverk kalt BSCI (Business Social Compliance Initiative) som fokuserer på sosiale forhold leverandørkjeden. Videre har Amfori nå også introdusert BEPI (Business Environmental Performance Initiative) som er forpliktet til å forbedre miljøprestasjonene ved fabrikker og leverandører over hele verden. Gjennom Amforis bærekraftsplattform har vi nå fått linket oss til alle våre leverandører i første ledd. I løpet av de kommende årene vil vi integrere dette verktøyet i vårt daglige arbeid med aktsomhetsvurderinger, rettet mot sosiale og miljømessige forhold.
- Fabrikkesøk: Siden utbruddet av COVID 19 i 2020 har myndighetene i Kina fulgt en streng strategi og politikk for å forhindre smittespredning. På grunn av dette gjennomførte vi ingen fabrikkbesøk i Kina i løpet av disse årene. I august/september 2023 gjennomførte to av våre ansatte den første reisen til Kina siden før pandemien. Før utbruddet av COVID19 ble det gjennomført leverandørbesøk to ganger i året. Disse besøkene har vært viktige for å følge opp leverandører og underleverandører for å sikre at alle etterlever våre standarder for ansvarlig forretningspraksis, miljømessig og sosial etterlevelse. Ved fabrikkbesøk er nåværende status alltid på agendaen, og et leverandørbesøkskjema brukes som grunnlag for å kontrollere alle viktige krav til fabrikkforhold.

- Kartlegging av vår innkjøpspraksis: Et oppdatert spørreskjema for kartlegging av innkjøpspraksis ble sendt ut til våre leverandører i løpet av 2022. Hovedformålet med kartleggingen var å få mest mulig innsikt og å finne ut hvilke områder vi kan forbedre. Dette hjelper oss også med å forstå hvordan leverandørene våre påvirkes av arbeidet og praksisen vår.

Resultatene av kartleggingen er delt med vår hovedkunde BH for å vise hvordan vi skal prioritere og gå videre for å forbedre samarbeidet og sikte på et likeverdig partnerskap med leverandører. En ny og oppdatert kartlegging er planlagt gjennomført i løpet av 2024.

- Interessentdialog: Når vi adresserer våre viktigste risikoer, er dialog med relevante interessenter en nyttig og nødvendig metode for å få bedre innsikt og samle ulike perspektiver. Dette inkluderer et bredt spekter av aktører, for eksempel frivillige organisasjoner, ikke-statlige organisasjoner, leverandører, kunder og fabrikkarbeidere. Som redegjort for tidligere i rapporten, gjøres dette på ulike måter for hvert fokusområde og risiko.

- Et viktig verktøy for å spore og evaluere resultatene av vårt aktsomhetsarbeid er bruk av relevante KPI'er i vårt interne bærekraftsarbeid og i årsrapporteringen. Etisk handel har gitt oss nyttige eksempler og verktøy som vi har brukt som utgangspunkt for deretter å tilpasse dem mer spesifikt til vår egen virksomhet. Vi har valgt ut et sett med KPI'er som vi mener at vi kan følge opp med et langsiktig perspektiv, slik at vi kan ha verdifulle data om våre fremdrifts- og forbedringsområder i årene som kommer.

Yngri:

Da vi startet merkevaren Yngri i 2018, var visjonen vår at vår produksjon i alle ledd skulle drives på en måte som er økonomisk, sosialt og miljømessig bærekraftig – vi ønsket å ta vårt ansvar for å redusere vår påvirkning på miljø og miljø. Bærekraftig arbeid er et kontinuerlig arbeid og en prosess med kontinuerlig forbedring på mange ulike områder. Den største forskjellen i dag og da vi startet, er at bærekraftig arbeid allerede er diskutert når man diskuterer ideer om nye produkter eller endringer av eksisterende og våre krav til våre leverandører. Vi har også hatt bærekraft på agendaen internt.

- Leverandøroversikt, Vi har det siste året samlet inn informasjon fra alle leverandører på hvert produkt, med materialer, sertifiseringer, underleverandører, revisjoner - dette dokumentet revideres to ganger i året.

- Fabrikkesøk, under pandemien kunne vi ikke besøke noen fabrikker. I 2023 åpnet Kina seg mer og vi valgte å reise i januar 2024, hvor vi fulgte våre standarder for ansvarlig forretningspraksis, miljømessig og sosial etterlevelse mens vi stolte på sosiale revisjoner og vår hoved agent, som besøkte fabrikkene kontinuerlig og nesten alltid er på stedet når våre produkter er i produksjon.

- I 2021 laget vi en strategisk plan som strekker seg til 2023 og i siste del av 2023 laget vi en ny forseggjort plan som strekker seg til 2026-2027 avhengig av område. Den inneholder klare mål og detaljer ned på produktnivå om hvordan vi skal jobbe med bærekraft de neste årene – dette dokumentet brukes internt og eksternt som veiledning.

I 2022 begynte vi å sende ut kartleggingsdokumentet for anskaffelsespraksis til våre leverandører og i 2023 fullførte vi dette. Dette ga oss verdifull informasjon og dette er noe vi gjentatte ganger vil sende ut til våre fabrikker. Og dette arbeidet har nå blitt vår hverdag.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Våre tiltak mot leverandørene til våre egne merker fungerer godt og beskrives nærmere nedenfor.

Når det gjelder tiltak mot våre eksterne leverandører så må vi skille mellom større, internasjonale selskapene og mindre, nasjonale selskaper. Vi må anerkjenne at vi har liten innvirkning på de store, internasjonale selskapene. Det betyr ikke at de ikke tar dette på alvor. Tvert imot opplever vi at de gjerne har minst like strenge eller enda strengere retningslinjer for egen praksis enn det vi krever av de. Mer betydelig påvirkningskraft har vi på de mindre, nasjonale selskapene. Her opplever vi at de er imøtekommende når vi diskuterer Etisk Handel. Det er hovedsakelig Skandinaviske selskaper, slik a de er godt kjent med dette fra før og jobber med å utvikle seg akkurat slik som oss. De har ikke råd til å miste Barnas Hus (eller andre) som kunde slik at fokus på etisk handel blir en naturlig del av virksomheten. Stadig flere av de små leverandørene bruker nettopp bærekraft og etisk handel som innsalgsargument når de tar kontakt med Barnas Hus.

Reflex:

En av mange fordeler med å prioritere langsiktige forretningsforbindelser er muligheten til å følge forbedringer og utvikling innenfor viktige fokusområder. Til tross for utfordringer knyttet til ulike kulturelle synspunkter og standarder har vi opplevd forbedringer på flere områder.

Fokus på miljø og bærekraft i vår bransje generelt, og i vårt selskap spesielt, øker stadig. Vår erfaring er at våre leverandører og samarbeidspartnere også har vist økt bevissthet.

Mer eller mindre alle våre leverandører har økt forståelse knyttet til våre krav til åpenhet og transparens. Bare én av våre leverandører har vært mindre villig til å vise full åpenhet om underleverandører til tross for våre krav. Vi tror imidlertid at vår kontinuerlige vektlegging er viktig for å ha en positiv innvirkning på vår virksomhet. Når vi diskuterer disse spørsmålene med andre vestlige interessenter, oppgir de fleste at de opplever det samme. Dette er et kontinuerlig fokus og viktig for selskapets ansvar.

I takt med at våre krav og forventninger til våre leverandører og samarbeidspartnere har økt og utviklet seg, har vi også sett behovet for å kartlegge hvordan dette oppleves av dem. Kartlegging av egen innkjøpspraksis er gjort ved å sende ut spørreskjemaer der vi ber om ærlige og konstruktive tilbakemeldinger. Vi har bedt leverandører om å gi oss tilbakemeldinger på hvordan vi kan forbedre og tilpasse oss for å muliggjøre bedre partnerskap og stabile forretningsforbindelser. En gjennomgående tilbakemelding var at tidlig ordreplassering, rettfærdige betalingsbetingelser og forutsigbarhet var viktige faktorer som kan hjelpe leverandørene med å planlegge produksjonstid og materialbruk, redusere overtid og legge til rette for trygge og gode arbeidsforhold. Denne typen kartlegging vil være et viktig verktøy å gå videre med i året som kommer for å lære hvordan vi kan forbedre våre samarbeid med leverandører.

Som nevnt ovenfor har vi integrert bruken av KPI'er som er knyttet til våre vesentlige risiko- og forbedringsområder. Disse kan brukes til å måle og spore vårt arbeid for forbedringer internt i vår virksomhet så vel som i vår leverandørkjede. De utvalgte KPI'ene som brukes til årlig rapportering og vårt kontinuerlige bærekraftsarbeid er satt med et langsiktig perspektiv for å kunne se våre forbedringsområder over en lengre periode. Vår erfaring er også at integrering av KPIer øker motivasjonen og evnen til å forbedre seg ytterligere.

Vi tar sjelden inn nye leverandører i vår leverandørkjede, da vi streber etter langsiktige og forutsigbare relasjoner med alle partnere. Vi innså imidlertid i løpet av 2022/2023 at det måtte gjøres noen endringer for å gjøre ytterligere forbedringer i et marked med nye lovgivninger og krav. På grunn av dette har vi informert noen av våre leverandører om at 2024 er siste år med å levere produkter til oss. Samtidig har vi gjennomført bakgrunnsjekk av mulige nye leverandører, sørget for at de oppfyller våre minimumsstandarder og inngått avtaler for fremtidig samarbeid.

Yngri:

Ved å bruke vårt leverandørnettverk som vi har hatt et langt samarbeid med, har vi allerede utviklet forståelse for vårt arbeid og vilje til å lytte og lære om våre satsingsområder. Vi har hatt et langt samarbeid med vår hoved agent hvor vi gjennom mange besøk hos dem og de har besøkt oss flere ganger har gitt dem forståelse for våre fremtidige mål og vi har delt vår strategiske plan og handlingsplan med dem. Målet er at strategien skal bidra til miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig forbruk og forbedre sikkerheten for alle forbrukere og ved kjøp av nye leverandører.

Dette med en felles forståelse fra vår agent og leverandører er nødvendig for å nå våre mål. I dag ser vi en positiv utvikling hos vår hucud agent, hvor deres forståelse av oss og våre krav har fått dem til å endre måten å jobbe med oss på, vi får ofte forslag fra dem hvordan vi kan forbedre enkelte produkter til å bli mer bærekraftige, hvilke materialer vi bør holde fast på, bort fra osv.

Under pandemien klarte vi ikke å følge opp på stedet, derfor besøkte vår hoved agent-teamet produsentene våre når det var mulig, noe som var veldig viktig for oss. Etter pandemien har vår hoved agent besøkt oss ved flere anledninger i Sverige og de har også besøkt Norge. Vi tok vår første tur etter pandemien i januar 2024 hvor vi valgte ut viktige fabrikker i både nord og sør Kina, det var viktig for oss å besøke disse og se hvordan utviklingen gikk med dem. Vi hadde en positiv opplevelse der vi så et mye renere Kina enn før og fikk vite om tiltakene som gjøres og planlegges for miljøet i Kina.

Vi ber også alle fabrikker om BSCI revisjonsrapporter eller lignende for å sjekke om noe avviker fra vår CoC og for å få viktig informasjon som vi kan ta med oss videre.

Leke- og barnevognbransjen har en lang vei å gå når det gjelder miljø og bærekraft. Gjennom vårt nærvær og

samarbeid jobber vi imidlertid for et ønske om å endre arbeidet. De fleste vestlige interessenter har samme erfaring i leketøysbransjen – derfor unngår vi plastleker og produserer kun treleker og uteartikler. Vår lange tilstedeværelse og langsiktige forhold til fabrikk og via vår hoved agent har gjort oss i stand til å gjøre endringer på et mindre volum, dette har ikke vært mulig tidligere.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Internt i organisasjonen bruker vi et digitalt varslingssystem – Whistleblower i vårt HRM system, Simployer. Dette gir de ansatte i bedriften mulighet til å varsle anonymt om kritikkverdige forhold, på en enkel måte. Våre ansatte er informert om hva som betegnes som en varslingssak, hva som regnes som kritikkverdige forhold, hvordan de skal varsle og at varsling alltid er anonymt.

Mht. eksterne forhold så kommuniserer vi med fabrikkledelsen og de ansatte om mulig, direkte på disse områdene. Dersom vi får kjennskap til alvorlige hendelser i forhold til for eksempel miljøutslipp, vil vi be fabrikkere og rapportere dette til lokale myndigheter. I revisjonsrapporter vil vi ta opp avvik med fabrikkledelsen og be om at de publiserer rapporten til sine ansatte.

En løpende dialog med frivillige organisasjoner er også en naturlig del av vårt arbeid. Denne dialogen vil være knyttet til utfordringer og muligheter i tekstilindustrien generelt og vår leverandørkjede mer spesifikt. Vi tror dialog mellom frivillige organisasjoner og bedrifter fra tekstilindustrien er konstruktiv for å dele kunnskap og erfaring. Mens mange frivillige organisasjoner har viktige perspektiver og informasjon knyttet til sitt ekspertiseområde, er det også et faktum at kjøpere, produktutviklere og designere har erfaringer og innsikt som er essensielle å kombinere med disse.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Vi kommuniserer vårt bærekraftsarbeid gjennom vår hjemmeside www.barnashus.no/csr og vår hjemmeside www.yngri.no
Oppdaterte rapporter offentliggjøres på barnashus.no/csr.

Årsrapporter om etisk handel beskriver vårt due diligence-arbeid, fremtredende risikoer og en lenke til sluttrapporten vil også bli lagt ut på våre CSR-sider. I tillegg har vi kontinuerlig kommunikasjon med Etisk Handel Norge og Miljøfyrtårn.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Vi bruker Zendesk for effektiv behandling av kundehenvendelser. Zendesk er et av markedets mest kjente helpdesk-systemer. Den er nettbasert og fokuserer på å gjøre kundestøtte enkel og effektiv. Gjennom Zendesk samles henvendelsene som kommer inn via epost, Facebook og Instagram. Vi har en egen kundeserviceavdeling som sorterer henvendelsene og videresender dem til de rette personene i bedriften, slik at kundene får kvalifiserte svar. Vi har et mål om at alle involverte i kundekontakt skal sjekke Zendesk for henvendelser daglig. Antall henvendelser varierer og dette kan påvirke responstiden, men det brukes tid nesten hver eneste arbeidsdag på å besvare henvendelser.

Henvendelser angående egne merkevarer går enten direkte til Barnas Hus på e-post og Zendesk eller til Blåbær- eller Yngri-teamet.

Reflex

For alle varer der vi er ansvarlige for utvikling, produksjon og transport, vil vi fremlegge all forespurt informasjon og dokumentasjon for hvordan vi håndterer mulige negative virkninger på grunnleggende rettigheter og anstendige arbeidsforhold. Når vi mottar en forespørsel fra en kunde eller annen interessent, vil vi sende et grundig og fullstendig svar så snart som mulig. Hvis vi mottar mer omfattende spørsmål som krever detaljer eller informasjon som vi ikke har tilgjengelig, vil vi innen rimelig tid samle inn denne informasjonen og sende den til personen (e) som har forespurt informasjon.

Yngri

Teamet vårt har mottatt informasjon og deltatt på webinarer om den norske åpenhetsloven.

Yngri-teamet har direkte kontakt med butikkene våre via e-post og interne arbeidsplasssystemer – vi mottar ulike typer spørsmål med jevne mellomrom og vi gir dem all den informasjonen de trenger og ønsker.

Vi har også direkte kommunikasjon med sluttbrukere/kunder, de kontakter oss via nettsiden vår og vi gir dem all den informasjonen de trenger og ønsker – så fort som mulig. Vårt mål er alltid å svare og gi informasjon innen 24 timer.

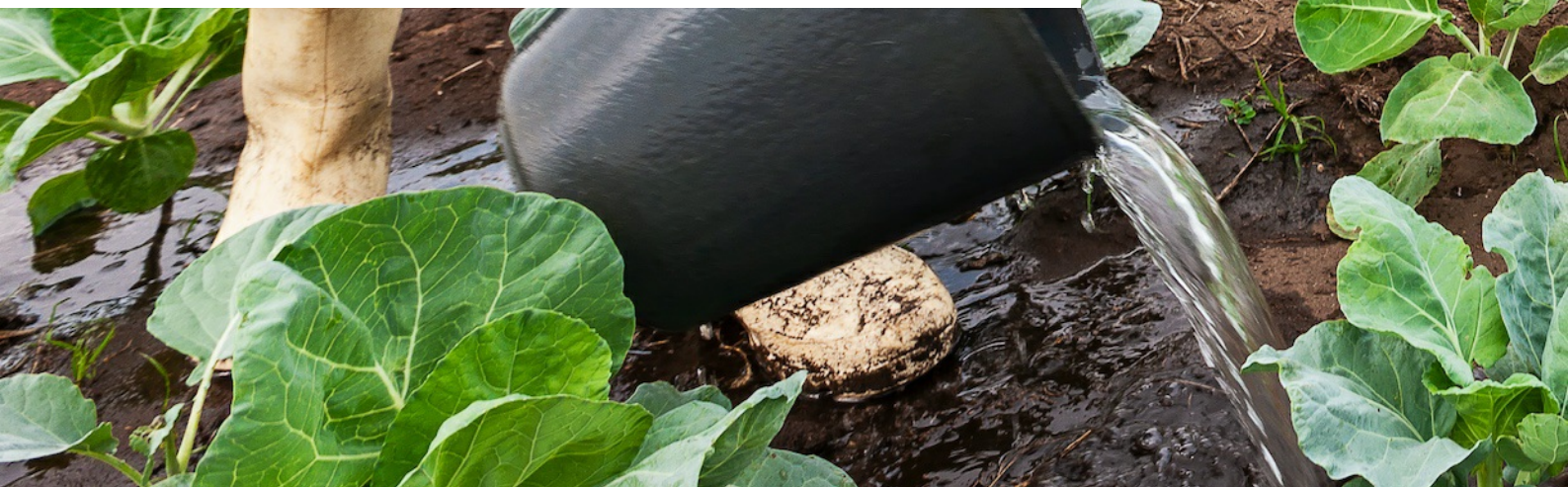
Når vi starter nye samarbeid med fabrikker, informerer vi dem alltid om den norske åpenhetsloven.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø

BH Nordic og Barnas Hus jobber for en bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø. Vi foretar due diligence-vurderinger for å forhindre negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø og/eller for å stoppe, forhindre og redusere slik påvirkning. Tiltakene overvåkes og effekten kommuniseres til de berørte. Dersom våre aktiviteter forårsaker eller bidrar til en negativ påvirkning på mennesker, samfunn eller miljø, vil vi kunne fange raskt opp og stoppe denne aktiviteten og reparere/ utbedre skaden. Dersom det er en ekstern leverandør som er ansvarlig for negativ påvirkning/skade, vil vi følge opp at denne ordner opp. Dette er fullstendig beskrevet i vår bærekraftspolicy lagt ut på vår nettside www.barnashus.no/csr

---

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Reflex:

Under et av våre fabrikkbesøk i 2023 oppdaget vi at de hygieniske standardene og toalettfasilitetene på en av våre fabrikker var under vår standard og ikke akseptable. Dette ble tatt opp både under fabrikkbesøket og i møte med leverandøren senere samme dag.

Da vi kom hjem fra reisen hadde vi en intern evaluering og diskusjon om hvordan vi skulle håndtere dette generelt. Selv om hygieniske standarder har vært blant våre fokusområder tidligere, bestemte vi oss for igjen å understreke dette overfor alle leverandører, ikke bare fabrikken der vi oppdaget mangler. Dette resulterte faktisk i flere initiativ fra leverandører til å oppgradere og renovere toalettfasiliteter på sine fabrikker. Vi fikk tilsendt bilder som viste betydelige forbedringer sammenlignet med det vi så under inspeksjonen.

Gjennom overvåking av BSCI-rapporter har vi i noen få tilfeller avdekket mangler knyttet til lønnsnivå. Selv om vi har lagt vekt på vårt krav om levelønn for alle arbeidstakere, har vi sett eksempler på dårlige lønnsberegninger som ikke er i tråd med Anker-metoden anbefalt av GLWC. En utbedring av lønnsnivået har ikke nødvendigvis noen quick fix, da det kan kreve opplæring av fabrikkledelse, oppdatert lønnskalkulering og nye rutiner for å holde seg oppdatert på levelønnsdata. Vi har imidlertid sett eksempler på forbedringer i lønnsnivået ved enkelte fabrikker når vi ser på statistikk fra audit-rapporter. Å gi veiledning og tilbakemeldinger til leverandører kan derfor ha en positiv effekt og må derfor prioriteres videre.

Overtid, forsikringer og levelønn har vært blant våre fokusområder de siste årene, og vi mener at disse problemstillingene er sterkt knyttet til hverandre. Ved å jobbe mer systematisk med å innhente informasjon og statistikk fra våre leverandører vil vi også redusere risikoen for eventuelle nye saker som må utbedres.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte i egen virksomhet og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere samt lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer, når det er aktuelt

Reflex:

I løpet av de siste årene har tredjepartsrevisjoner og samtaler med leverandører vært vår viktigste informasjonskilde når det gjelder å kartlegge effektive klagemekanismer i vår leverandørkjede. I tilfeller der for eksempel BSCI-rapporter har vist mangler, har vi bedt om konkrete handlingsplaner fra leverandører for å sikre fremdrift og forbedringer.

I året som kommer vil vi fortsette å følge opp alle leverandører for å sikre at effektive klagemekanismer er etablert og velfungerende. Vi vil fortsette å understreke vårt krav om at våre leverandører skal ha en fritt valgt arbeidstakerrepresentant og/eller arbeidsutvalg. Dette vil bli gjort i tillegg til å hente inn informasjon fra audit-rapporter, da rapporter kun vil gi tilgang til begrenset informasjon og innsikt i hvorvidt systemene er velfungerende. Selv om disse systemene kan være enklere å følge opp gjennom fysiske fabrikkbesøk og inspeksjoner, tror vi at hyppig dialog og diskusjoner via videomøter og e-post vil øke bevisstheten og forståelsen og kunne ha positive effekter. I nylige diskusjoner med våre leverandører har vi sett flere eksempler på en økt vilje til å være åpen om disse spørsmålene, noe som gir et godt grunnlag for videre arbeid og forbedring. Når det gjelder klagemekanismer, er det imidlertid komplisert og utfordrende å sikre en korrekt og nøyaktig oversikt over status quo. Det er ikke vanskelig å forestille seg at arbeidstakere kan synes at det er vanskelig og risikabelt å melde inn klager eller ønske om forbedringer knyttet til arbeidsforhold, eller når det gjelder konflikter med ledelse eller medarbeidere.

Gjennom vårt medlemskap i Amfori planlegger vi å bli med i et prosjekt som vil legge til rette for funksjonelle klagemekanismer i vår forsyningskjede. Dette prosjektet vil muliggjøre en varslingskanal for å sikre at eventuelle brudd, konflikter eller klager kan kommuniseres anonymt av alle arbeidere, uavhengig av deres stilling og status. Dette vil ikke bare gi oss bedre oversikt over risikoene våre, men vil også muliggjøre forbedring og tiltak i tilfeller der det er behov for det.

I første omgang vil dette prosjektet være tilgjengelig for leverandører i India og Tyrkia, men Amfori har satt seg mål om å gjennomføre lignende tiltak i Kina etter hvert.

Kontaktinformasjon:

Barnas Hus Norge AS - BH Nordic AS

Lasse Erik Moen, CEO

lasse.erik.moen@bhnordic.com